

ethias

Jaarverslag 2014
Ethias Gemeen Recht

ethias

Ethias Gemeen Recht

Ethias Gemeen Recht, onderlinge verzekeringsvereniging, Rue des Croisiers 24 - 4000 LUIK

Verzekeringsonderneming toegelaten onder het nr. 0165 voor de beoefening van de takken Ongevallen en Ziekte (KB van 4 en 13 juli 1979, BS van 14 juli 1979).

RPR Luik BTW BE 0402.370.054

Rekening Belfius Bank: BE30 0910 0078 3911 – BIC : GKCCBEBB

www.ethias.be info@ethias.be

NATIONALE ZETEL

Rue des Croisiers, 24

4000 LUIK

Tel. + 32 (0)4 220 31 11

Fax + 32 (0)4 220 30 05

ZETEL VOOR VLAANDEREN

Prins-Bisschopssingel 73

3500 HASSELT

Tel. + 32 (0)11 28 21 11

Fax + 32 (0)11 28 20 20

ZETEL VOOR HET

DUITSTALIGE GEWEST

Klötzerbahn 24-26

4700 EUPEN

Tel. + 32 (0)87 59 10 00

Fax + 32 (0)87 59 10 09

2014: een jaar van performantie in beheer en in innovatie ten dienste van onze verzekerden

Wij stellen met tevredenheid vast dat onze onderlinge verzekeringsvereniging het goed doet. De cijfers van 2014 bevestigen onze beheersing van de waarborg "Arbeidsongevallen voor de openbare sector". Zij zijn vrijwel identiek aan de cijfers die de voorgaande jaren werden opgetekend. Het incasso bedraagt 156 miljoen euro (158 in 2013), een daling met 1,41 % (als gevolg van een niet-recurrente herverzekeringspremie). Het nettoresultaat bedraagt 2,4 miljoen euro (gelijkwaardig met 2013).

Bovenop deze cijfers hebben wij onze inspanningen voortgezet om de relatie met onze verzekerden in Collectiviteiten en Ondernemingen verder te versterken.

Eén van de ontwikkelingspistes waarop wij de aandacht willen vestigen, is preventie. Uitgaande van het adagium "Het beste schadegeval is het schadegeval dat niet plaatsgrijpt" blijven wij investeren in preventie. Deze investering is interessant voor alle partijen: de verzekerden, de werknemers en de verzekeraar.

1. Met het oog op risicobeperking, sensibilisering en uitwisseling van best practices hebben wij de **Ethias Prevention Awards** in het leven geroepen. Tijdens de tweede editie van deze Awards in 2014 hebben 60 openbare instellingen een kandidaatsdossier ingediend in één van de volgende 4 categorieën: veiligheid van personen, bescherming van goederen, opleidingen en geïntegreerde meerjarenplannen. Voor de eerste keer was de wedstrijd dit jaar ook toegankelijk voor de non-profitsector. Op 10 december 2014 waren bijna 300 vertegenwoordigers van de openbare sector (gemeentebesturen, provincies, OCMW's, politiezones, intercommunales, enz.) aanwezig op de prijsuitreiking. De prijzen zelf werden uitgereikt door een jury van onafhankelijke experts, voorgezeten door de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.
2. Om te anticiperen op een schadegeval of om het schadegeval te regelen indien het zich ondanks alles toch voordoet, hebben wij de applicatie "**Ethias Prevention Reporter**" ontwikkeld.

De "Ethias Prevention Reporter" is een innovatieve app die digitale bijstand verleent bij preventierapportering. Dit kan onder meer gaan om geolokalisatie, de classificatie van risico's of schadegevallen, het gebruik van een dictafon met stemherkenning of voice-to-text, het maken van foto-/video-opnames. Deze applicatie omvat ook een begeleide integratie van gegevens in het verslag via links naar wetteksten of via databanken voor arbeidsongevallen, enz.

Met deze snelle preventierapportering in situ streven wij in de eerste plaats naar de tevredenheid van de verzekerden, maar ook naar operationele uitmuntendheid, naar tijd- en efficiëntiewinst voor de preventieadviseur. Met deze nieuwe technologie (vanaf deze zomer beschikbaar in de App Store en op Google Play) willen wij opnieuw het belang benadrukken dat wij hechten aan monitoring en aan risico- en schadevermindering.

Deze toepassing werd reeds bekroond. Ze ontving namelijk de Decavi-trofee voor beste initiatief inzake preventie. Het is opmerkelijk dat Ethias de eerste verzekeraar is om goud te veroveren in deze nieuwe categorie, voor een preventietoepassing die speciaal is ontwikkeld voor de Collectiviteiten en Ondernemingen.

Wij benadrukken tevens dat onze directies Collectiviteiten en Ondernemingen in 2014 - **en dit voor de 5de keer in 4 jaar tijd** - de Innovatietrofee hebben behaald: ditmaal voor Hospiflex. Het betreft hier een zeer flexibele dekking op maat, erkend als primeur op de markt van gezondheidszorg voor Collectiviteiten en Ondernemingen.

Onze relatie met onze verzekerden gaat duidelijk verder dan enkel een commerciële relatie. Wij zijn bekommerd om het welzijn van onze verzekerden en streven ernaar om hen het leven makkelijker te maken via professionele raad, performante middelen en het delen van ervaringen.

Bernard Thiry

Directeur-generaal

Voorzitter van het Directiecomité

Olivier Henin

Voorzitter van de Raad van bestuur

Inhoud

Governance (op 31 januari 2015)	8
Het Directiecomité	8
De Raad van bestuur	8
Eerbetuiging aan de h. Steve Stevaert	8
Het Raadgevend comité	9
Het Auditcomité	9
Het Benoemings- en Remuneratiecomité	10
De Commissaris	10
Beheersverslag	11
1 Het jaar 2014 in enkele data en markante feiten	12
2 Resultaten 2014	13
2.1 Kerncijfers	13
2.2 Premies	13
2.3 Uitkeringen	13
3 Getrouw overzicht van de ontwikkeling, van de resultaten en van de positie van de vennootschap	14
3.1 Analyse van de resultaten van het boekjaar	14
3.1.1 Collectiviteiten en Ondernemingen	14
3.1.2 Financiën	14
3.2 Wettelijke coëfficiënten	17
3.2.1 Staat betreffende de expliciete solvabiliteitsmarge	17
3.2.2 Dekking van het technisch passief (met limieten)	17
3.3 Evolutie van de vrije reserves	18
3.4 Beoordeling van de interne controle	19
3.5 Belangrijke risico's (blootstelling en beheersbeleid) en gebruik van de financiële instrumenten van de vennootschap	20
3.5.1 Governance inzake risicobeheer	20
3.5.2 Solvency II	21
3.5.3 Risk Appetite	21
3.5.4 Verzekeringsrisico's	21
3.5.5 Financiële risico's	22
3.5.6 Operationele risico's	22
3.6 Herverzekering	22
3.7 Informatie betreffende milieu- en personeelsaangelegenheden	23
4 Gebeurtenissen die na de afsluiting van het boekjaar hebben plaatsgevonden	24

5 Informatie over de omstandigheden die een aanzienlijke invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van de vennootschap.....	24
5.1 Deelneming Vitrufin nv.....	24
6 Rechtvaardiging van de onafhankelijkheid en de competentie van de leden van het audit- en risicocomité van Ethias Gemeen Recht ovv	25
7 Externe functies uitgeoefend door de leiders van Ethias Gemeen Recht ovv (op 31/01/2015) ...	26
8 Verslag van de commissaris over de jaarrekeningen van boekjaar afgesloten op 31 december 2014.....	28
Verslag over de jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud.....	28
Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen	29
9 Toelichting bij de rubrieken van de balans en de resultatenrekening	30
9.1 Balans.....	30
9.1.1 Actief	30
9.1.2 Passief	30
9.2 Resultatenrekening.....	31
9.2.1 Technische rekening.....	31
9.2.2 Niet-technische rekening	31
10 Balans, resultatenrekening en toelichtingen	33
10.1 Balans.....	34
10.2 Resultatenrekening.....	35
10.3 Toelichting	37

GOVERNANCE (OP 31 JANUARI 2015)

Het Directiecomité

Naam	Functie
Bernard Thiry	Voorzitter van het Directiecomité (CEO)
Benoît Verwilghen	Ondervoorzitter van het Directiecomité (Vice-CEO) – Chief financial officer (CFO)
Frank Jeusette	Chief risk officer (CRO)
Luc Kranzen	Directies particulieren
Philippe Lallemant	Directies collectiviteiten

De Raad van bestuur

Naam	Functie
Olivier Henin	Voorzitter
Oswald Adriaensen	Onafhankelijk bestuurder
Willy Demeyer	Bestuurder
Martine Durez	Bestuurder
Jean-Pierre Grafé	Bestuurder
Steve Stevaert	Bestuurder
Karl Van Borm	Bestuurder
Alexander Vercamer	Bestuurder
Bernard Thiry	Bestuurder
Benoît Verwilghen	Bestuurder
Frank Jeusette	Bestuurder
Luc Kranzen	Bestuurder
Philippe Lallemant	Bestuurder

Eerbetuiging aan de h. Steve Stevaert

De leden van de Raad van bestuur en van het Directiecomité wensen eer te bewijzen aan de h. Steve Stevaert, die plots overleden is op 2 april 2015.

De h. Stevaert was bestuurder sinds 2005 en was voorzitter van Ethias Gemeen Recht van 2007 tot 2013. Als politiek figuur, die zich inzette voor zijn stad, zijn gewest en ons land, bekleedde hij diverse hoge functies: achtereenvolgens was hij provincieraadslid, gedeputeerde, burgemeester, parlementslid en gewestminister, ondervoorzitter van de Vlaamse Regering, partijvoorzitter, minister van staat en gouverneur.

Hij was ook een onvoorwaardelijke verdediger van Ethias en van het unieke model dat onze onderneming vertegenwoordigt op de Belgische verzekeringsmarkt. Zijn visionaire geest en gezond verstand hebben zijn aanwezigheid binnen onze verschillende raden gekenmerkt.

Het Raadgevend comité

Naam		Functie
Olivier Henin		Voorzitter
Luc Asselman	Bestuurder van de "Watergroep", Brussel	Lid
Rob Beenders	Schepen, Hasselt	Lid
Nikolaas Bourgeois	Schepen, Staden	Lid
Frieda Brepoels	Burgemeester, Bilzen	Lid
Ludwig Caluwé	Gedeputeerde Provincie Antwerpen	Lid
Anne Sophie Charle	Coördinator-supervisor van de Stichting Mons 2015, Bergen	Lid
Philippe Close	Schepen, Brussel	Lid
Jozef De Borger	Provincieraadslid, Vlaams-Brabant	Lid
Yannick De Clercq	Regeringscommissaris bij de UGent, UZ Gent en AUGent, Gent	Lid
Marc Deconinck	Burgemeester, Beauvechain	Lid
Dirk De fauw	Provincieraadslid West-Vlaanderen	Lid
Hugo De Haes	Schepen, Kapelle-op-den Bos	Lid
Patrick Dewael	Burgemeester, Tongeren	Lid
Vincent De Wolf	Burgemeester, Etterbeek	Lid
Christiane Franck	Voorzitter van het directiecomité van Vivaqua, Brussel	Lid
Joseph Georges	Eerste schepen, Hoei	Lid
Leentje Grillaert	Schepen, Wetteren	Lid
Andries Gryffroy	Provincieraadslid, Oost-Vlaanderen	Lid
Olivier Jusniaux	Kabinetschef van de Minister van Werkgelegenheid en Opleiding, Jambes	Lid
Koen Kennis	Schepen, Antwerpen	Lid
Fabian Lafontaine	Schepen, Bastogne	Lid
Stéphane Lasseaux	Gemeenteraadslid, Florennes	Lid
Alain Lefebvre	Eerste schepen, Oudergem	Lid
Patrick Melis	Directeur-generaal, Provincie Henegouwen	Lid
Paul-Emile Mottard	Gedeputeerde Provincie Luik	Lid
Michel Paves	Ere-Voorzitter van de toezichtsraad van SmacI, Parijs	Lid
Benoît Piedboeuf	Volksvertegenwoordiger-Burgemeester, Tintigny	Lid
Guy Reynebeau	Gemeenteraadslid, Gent	Lid
Vincent Scourneau	Burgemeester, Eigenbrakel	Lid
Anne Sobrie	Gemeenteraadslid, Sint-Genesius-Rode	Lid
Jacques Vandebosch	Voormalig gemeenteraadslid, Seraing	Lid
Marc Vandeput	Eerste gedeputeerde van de provincie Limburg	Lid
Liesbeth Van der Auwera	Burgemeester, Bree	Lid
Inga Verhaert	Gedeputeerde Provincie Antwerpen	Lid

Het Auditcomité

Naam	Functie
Jean-Pierre Grafé	Voorzitter
Oswald Adriaensen	Lid
Martine Durez	Lid
Alexander Vercamer	Lid

Het Benoemings- en Remuneratiecomité

Naam	Functie
Olivier Henin	Voorzitter
Oswald Adriaensen	Lid
Willy Demeyer	Lid
Steve Stevaert	Lid

De Commissaris

PwC – Bedrijfsrevisoren bvba

Woluwe Garden, Woluwedal 18 – B-1932 Sint-Stevens-Woluwe

Vertegenwoordigd door K. Cappoen, Erkend revisor

BEHEERSVERSLAG

Opmerking ter inleiding

Dit verslag houdt rekening met hetgeen in het koninklijk besluit van 17 november 1994 is bepaald over de jaarrekeningen van verzekeringsondernemingen en van het Wetboek der vennootschappen.

Verslag van de Raad van bestuur van Ethias Gemeen Recht aan de gewone algemene vergadering van de aangeslotenen, bijeengekomen op 19 juni 2015 te Brussel.

1 Het jaar 2014 in enkele data en markante feiten

- 21 maart:** Het tweede colloquium over de vergrijzingsproblematiek, mede georganiseerd door Ethias, heeft als thema "Afhankelijkheid: de uitdaging van de vergrijzing".
- 24 maart:** Lancering van de tevredenheidsbarometer (NPS: Net Promoter Score). Een tool om de tevredenheids- en aanbevelingsgraad te meten voor alle verzekerden die een beroep hebben gedaan op Ethias. Op basis van de behaalde scores is Ethias de verzekeraar met de hoogste aanbevelingsgraad in België.
- 23 april:** Ethias behaalt twee DECAVI-verzekeringstroeën die de beste verzekeringsproducten Niet-Leven in België bekronen. De Collectiviteiten behalen voor de 5de keer in vier jaar tijd de innovatietrofee: ditmaal voor HospiFlex. Het betreft hier een zeer flexibele dekking op maat, erkend als primeur op de markt van de gezondheidszorg voor collectiviteiten en ondernemingen. De Particulieren behalen in hun categorie voor de 6de keer in 10 jaar tijd een trofee voor de Familiale Verzekering.
- 30 april:** De nieuwe MiFID-gedragsregels willen de bescherming van de consumenten van financiële producten en diensten versterken. De verzekeraars en de verzekeringsbemiddelaars zijn verplicht om op eerlijke, billijke en professionele wijze te handelen waarbij zij de belangen van hun cliënten zo goed mogelijk behartigen. Dit principe is de "Basisregel" waarop de verschillende regels inzake gedrag en organisatorische vereisten gebaseerd zijn; een principe dat eveneens voortvloeit uit de Ethias-waarden. In de loop van 2014 lanceerden wij verschillende projecten om ons te conformeren aan de nieuwe regels. Voor meer informatie verwijzen wij naar de MiFID-pagina die beschikbaar is op www.Ethias.be.
- 12 juni:** De Europese Commissie verleent haar goedkeuring aan de verlenging van het reorganisatieplan van Ethias, in gewijzigde vorm, tot 31 december 2016.
- 17 juli:** Ethias Assistance behaalde in 2003 de eerste certificatie voor kwaliteitsmanagement - ISO 9001-2008. Dankzij performante werkprocedures en de betrokkenheid van al haar beheerders werd de certificatie hernieuwd: een bijkomende kwaliteitsgarantie voor Ethias Assistance, dat als enige in België - samen met Inter Partners - dit internationaal erkende label in de praktijk kan brengen bij haar verzekerden.
- 29 juli:** Het noteringsagentschap Fitch kondigt een verbetering van de rating van Ethias nv en Ethias Gemeen Recht aan. De notering gaat van BBB (perspectief stabiel) naar BBB+ (perspectief stabiel).
- 21 september:** Ethias gebruikt sms'en om te communiceren met haar verzekerden. Eenvoudig en doeltreffend. Via deze berichtjes kan Ethias haar dienstverlening verder optimaliseren. Zij stemt zich af op de communicatietools die haar verzekerden gebruiken en kan op die manier ook het aantal postzendingen verminderen.
- 5 oktober:** Op de Open Bedrijvendag verwelkomt onze onderneming meer dan 1800 bezoekers (meer dan 1000 in Hasselt, meer dan 850 in Luik). Een honderdtal collega's lieten als volleerde gidsen de verschillende aspecten van onze gebouwen zien.
- 13 november:** Ethias neemt deel aan de prijsuitreiking van de Corporate HR Awards, een initiatief dat bedrijven beloont voor hun innovatieve en originele strategieën op het vlak van human capital management. Zij streven daarbij naar competitiviteit, maatschappelijke verantwoordelijkheid en welzijn voor hun personeel.
- 28 november:** Het Hof van Beroep in Luik doet uitspraak in het kader van het geschil tussen Ethias en de fiscus inzake de pensioenverzekering voor de openbare sector. De rechtbank bevestigde het vonnis in eerste aanleg, dat ongunstig was voor Ethias.
- 10 december:** Uitreiking van de Ethias Prevention Awards (2de editie): 60 openbare instellingen dienden een kandidaatsdossier in. Voor de eerste keer is de wedstrijd ook toegankelijk voor de non-profitsector.

2 Resultaten 2014

Op de volgende pagina's zal de lezer alle cijfergegevens terugvinden m.b.t. het boekjaar 2014, waarvan hieronder een overzicht.

Het incasso bedraagt 156.317 duizend euro voor het jaar 2014 tegen 158.560 duizend euro voor het jaar 2013. Dit is een daling van 1,41 %. Dit incasso houdt rekening met een geaccepteerde herverzekeringspremie in "diverse geldelijke verliezen" voor 1.661 duizend euro.

Het nettoresultaat bedraagt 2.413 duizend euro eind december 2014, na proportionele herverzekering met Ethias nv.

2.1 Kerncijfers

Cijfers in duizend euro	31 december 2014	31 december 2013
Omzetcijfer (vóór proportionele herverzekering met Ethias nv)	156.317	158.560
Aantal verzekerden	1.611	1.596
Balansvoet	2.616.335	2.543.156
Technische voorzieningen	1.054.536	1.024.946
Beleggingen	1.516.501	1.503.077
Dekking van de solvabiliteitsmarge	3.045%	3.376%
Dekking van het technisch passief	112%	110%

2.2 Premies

Cijfers in duizend euro	31 december 2014	31 december 2013
Gewone bijdragen	148.644	148.868
Bijdragen aanvaarde herverzekering	1.661	3.375
Bijdragen aan het indexeringsfonds	6.012	6.317
TOTAAL	156.317	158.560

2.3 Uitkeringen

Cijfers in duizend euro	31 december 2014	31 december 2013
Schadelast	101.324	102.690
Wijziging van de voorziening voor schadegevallen		
Stijging	24.717	28.697
Daling (-)		
TOTAAL	126.041	131.387

3 Getrouw overzicht van de ontwikkeling, van de resultaten en van de positie van de vennootschap

3.1 Analyse van de resultaten van het boekjaar

3.1.1 Collectiviteiten en Ondernemingen

Tijdens het jaar 2014 hebben de Directies Collectiviteiten en Ondernemingen hun acties voor een duurzame efficiëntie en prestatie voortgezet met respect voor de waarden van ethiek, menselijkheid, engagement en nabijheid.

Deze strategische aanpak is er in de eerste plaats op gericht de relaties met de verzekerden Collectiviteiten en Ondernemingen te consolideren door hen een volledig, aangepast en innovatief gamma van oplossingen aan te bieden voor hun risicobeheer en hun verzekeringen.

De Collectiviteiten vormen de herbevestigde kern van de activiteiten van Ethias. In een economische markt die volop in verandering is, blijft het begrip "partnerschap" van groot belang, zowel in termen van veiligheid en bescherming als van preventie en ondersteuning. Een relatie die Ethias wil versterken met haar historische verzekerden:

- de Federale Staat, de Gewesten en de Gemeenschappen;
- de gestelde lichamen (Kamer, Senaat, de parlementen van Gewesten en Gemeenschappen);
- de 10 provincies;
- Meer dan 580 steden en gemeenten;
- honderden OCMW's en sociale huisvestingsmaatschappijen;
- duizenden intercommunales, parastatalen, diensten van algemeen nut, politiezones en verenigingen allerhande.

Op het einde van dit boekjaar 2014 zijn de resultaten van de activiteiten Arbeidsongevallen Wet 67 positief. Het incasso blijft stabiel en bedraagt 155 miljoen euro, het resultaat van het vertrouwen van onze verzekerden, van het dynamisme van de teams en van hun inzet om een kwaliteitsvolle historische relatie te versterken.

Als verzekeraar en geprivilegieerde partner van de Collectiviteiten en Ondernemingen blijft Ethias de ontwikkeling van nieuwe innovatieve en efficiënte diensten versterken voor haar verzekerden, in al hun opdrachten en activiteiten: preventie, risicoanalyse, maatschappelijk verantwoord ondernemen en ook het ter beschikking stellen van performante informaticatoepassingen. In elk van deze domeinen wil Ethias haar permanente streven naar efficiëntie en innovatie concretiseren. Aldus behaalde Ethias, voor de 5de maal in vier jaar tijd, de DECAVI-trofee voor Innovatie. Dit keer viel het product "Ethias HospiFlex" in de prijzen.

Ethias meent dat haar opdracht er eveneens in bestaat bij te dragen aan het voorkomen van ongevallen door het promoten van de preventie en de initiatieven in die zin. Daarom organiseerde Ethias voor het tweede jaar op rij de "Ethias Prevention Awards" met de steun van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg zowel als van Wolters Kluwer. De editie 2014 van deze wedstrijd bestemd voor alle openbare instellingen, de historische verzekerden van Ethias, was eveneens toegankelijk voor de non-profitsector. Er werd een prijs toegekend in elk van de volgende categorieën: bescherming van personen op hun werkplaats, bescherming van goederen, innovatie op het vlak van organisatie, techniek of materieel in preventiebeheer, beste preventiecampagne tegen ongevallen. Waarbij de jury van onafhankelijke deskundigen zich het recht voorbehield om andere eervolle initiatieven te bekronen. Een andere nieuwigheid was dat elke kandidaat ook kon meedingen naar de Publieksprijs, die het initiatief met de meeste online stemmen beloofde. 50 instellingen gingen de strijd aan en maar liefst 7 laureaten werden bekroond op 10 december 2014 voor bijna 275 vertegenwoordigers van de openbare en non-profit sector.

3.1.2 Financiën

3.1.2.1 Impact van de waarderingsregels op de financiële activa

Wij herinneren hieronder aan de algemene regels en de impact ervan op de jaarrekeningen op 31 december 2014.

De aandelen maken het voorwerp uit van waardeverminderingen wanneer de minderwaarde hoger is dan 20 % van de aanschaffingswaarde tijdens een periode van 12 opeenvolgende maanden voorafgaand aan de afsluiting. Een daling met meer dan 50 % (zonder tijdsdruk en weerlegbaar) geeft eveneens aanleiding tot een waardevermindering. Het bedrag van de terugnemingen van waardeverminderingen dat aldus geboekt wordt voor deze activaklasse bedraagt 0,2 miljoen euro.

De waarderingsregel met betrekking tot de vastrentende effecten alsook deze met betrekking tot de schuldvorderingen werden dit jaar gewijzigd teneinde rekening te houden met de wijzigingen inzake het KB van 17 november 1994. Deze wijziging, die hieronder uitvoerig wordt beschreven, werd op 24 november 2014 goedgekeurd door het Directiecomité.

Op de vastrentende effecten vermeld in post C.III.2. (met uitzondering van de eeuwigdurende effecten cfr. hieronder) en de schuldvorderingen worden systematisch waardeverminderingen toegepast om overeenkomstig de principes van artikel 19, 1ste alinea, rekening te houden met het risico dat de tegenpartijen van die effecten en vorderingen hun desbetreffende verplichtingen niet of niet volledig nakomen, waaronder begrepen, maar niet beperkt tot, de kans dat de terugbetaling van die effecten en vorderingen geheel

of gedeeltelijk onzeker of in gevaar is. Wanneer de marktwaarde van die effecten en vorderingen duurzaam lager ligt dan de nettoboekwaarde ervan, wordt dit behoudens bewijs van het tegendeel beschouwd als een duurzaam waardeverlies waarmee rekening moet worden gehouden voor de toepassing van deze bepaling. Bij iedere afsluiting van de rekeningen wordt er een analyse gemaakt m.b.t. de toepassing van voornoemde regels en de beslissing om een waardevermindering al dan niet te boeken.

In deze analyse houden wij rekening met de volgende criteria om enerzijds de duurzame minderwaarden te identificeren en anderzijds om te evalueren of de boeking van een waardevermindering nodig is:

De criteria voor het bepalen van de duurzame minderwaarden zijn als volgt:

- De verzekeringsportefeuille of het betreffende afzonderlijke beheer;
- Het vermogen van de onderneming om die effecten tot hun maturiteit te houden;
- De duur van de vastgestelde latente minderwaarde.

De criteria die in aanmerking worden genomen om te bepalen of er een waardevermindering moet worden geboekt, zijn als volgt:

- Een aanzienlijke stijging van de credit spreads voor beursgenoteerde emittenten;
- Een significante verslechtering in rating;
- Een vrijwillige of opgelegde herstructurering van de schuld;
- Het voorkomen van een credit event volgens de ISDA-regels;
- Belangrijke financiële moeilijkheden;
- In gebreke zijn met betrekking tot de betaling van de interesten of de hoofdsom.
- Het verdwijnen van een actieve markt voor dit financiële activa naar aanleiding van financiële moeilijkheden;
- Een aanzienlijke daling in de waarde van de collateral of van de onderliggende activa.

De toepassing van deze regels op 31 december 2014 gaf aanleiding tot waardeverminderingen van 0,6 miljoen euro.

De eeuwigdurende obligaties worden gewaardeerd in LoCoM (Lower of Cost or Market), overeenkomstig de bepaling van art. 31 al. 4 van het KB van 17 november 1994. Sommige effecten worden gewaardeerd op basis van een modelprijs in plaats van een marktprijs, omwille van de illiquiditeit die nog steeds op de markten wordt waargenomen. Deze obligaties maakten het voorwerp uit van een waardevermindering ten bedrage van 0,2 miljoen euro (cfr. punt 3.1.2.2).

De monetaire bestanddelen worden gewaardeerd aan de wisselkoers op afsluitdatum en de niet-monetaire activa blijven behouden in euro tegen de aanschaffingskoers. De waardeverminderingen op effecten in valuta worden berekend met inbegrip van het wisselkoerseffect. Het bedrag van de waardeverminderingen is bijna nihil op 31 december 2014.

Wij benadrukken dat er bovendien voorzieningen voor financiële risico's werden aangewend voor een bedrag van 4 miljoen euro. Deze hebben hoofdzakelijk betrekking op terugvorderingsrisico's en risico's met betrekking tot de financiële markten.

De Raad van bestuur meent dat de regels aangenomen door Ethias Gemeen Recht ovv in overeenstemming zijn met het Belgische boekhoudkundige referentiestelsel.

3.1.2.2 Opmerking betreffende bijlage 3 - Eeuwigdurende obligaties

De huidige waarde van de eeuwigdurende obligaties (opgenomen onder de andere types van obligaties in de rubriek 8.03.223.2) is afkomstig van het gebruik van een "modelprijs" in plaats van een marktprijs die ofwel overeenstemt met een Bloomberg-valorisatie ofwel met een valorisatie meegedeeld door een tegenpartij.

De aldus ingevoerde kwantitatieve benadering is in overeenstemming met de aanbevelingen van het IASB in zijn verslag: "IASB Expert Advisory Panel – Measuring and disclosing the fair value of financial instruments in markets that are no longer active"

Deze waardering wordt in de rekeningen vertaald door een verbetering van de huidige waarde van deze obligaties met +0,3 miljoen euro van een effect dat 10 % vertegenwoordigt van de totale portefeuille in nominale waarde op datum van 31 december 2014.

3.1.2.3 Toelichting bij de PIIGS¹

De blootstelling van Ethias Gemeen Recht ovv aan de perifere soevereine schulden in de eurozone werd op 31 december 2014 als volgt verdeeld: Italië vertegenwoordigt 3,2 % van de activa in portefeuille in inventariswaarde. Ierland, Spanje en Portugal vertegenwoordigen respectievelijk 0,2 %, 2,2 % en 1,0 %.

Op datum van 31 december 2014 bedragen de latente meerwaarden op de PIIGS 19 miljoen euro.

Er moet worden genoteerd dat Ethias gebruik maakte van de mogelijkheid geboden door artikel 27bis §4 van het KB van 17 oktober 1994, met name de spreiding van de minderwaarden die voortvloeien uit de overdracht van Griekse staatsobligaties die in 2012 werd gerealiseerd ten belope van 3.9 miljoen euro. Op eind december 2014 bedraagt de af te schrijven stock 1,2 miljoen euro.

¹ PIIGS is het acroniem van Portugal, Italië, Ierland, Griekenland, Spanje.

De posities op de andere landen maken geen voorwerp uit van een waardevermindering aangezien zij niet in een default situatie verkeren.

3.1.2.4 Investeringsbeleid

Verskillende investeringsbeleidslijnen dekken het geheel van investeringen uitgevoerd door Ethias Gemeen Recht o.v.v. en beschrijven het algemeen kader waarin de beleggingen moeten passen alsook de rollen en verantwoordelijkheden van alle interveniënten. Het zogenaamde algemeen investeringsbeleid dekt het merendeel van de uitgevoerde investeringen. Naast dit algemene beleid bestaan er beleidslijnen voor sommige specifieke activaklassen zoals vastgoed, alternatieve beleggingen, strategische en financiële deelnemingen en kredieten aan particulieren. Deze beleidslijnen worden jaarlijks geactualiseerd en werden goedgekeurd door het Directiecomité van 1 september 2014 en gevalideerd door het Auditcomité van 18 november 2014 en de Raad van bestuur van 28 november 2014.

De investeringsbeleidslijnen bepalen de in aanmerking komende beleggingen, de doelstellingen in termen van risico en rendement en dit in overeenstemming met het beleid inzake activa-passivabeheer (Assets & Liabilities Management) en de strategische toekenning van activa. Zij bepalen ook de investeringsrichtsnoeren om te verzekeren dat de investeringen gebeuren in lijn met de risicoappetijt van de vennootschap en zijn financiële doelstellingen op middellange en lange termijn. Zij hebben onder andere als doel de kwaliteit en de liquiditeit van de portefeuille te verzekeren, de complexiteit ervan te verminderen en de diversificatie en het risicoprofiel te optimaliseren, met respect voor het wettelijke interne limietenkader. De diversificatie van de portefeuille wordt voortgezet per activaklasse maar ook voor alle activaklassen samen en op verschillende niveaus: type van activa, sector, land, maturiteit, emittent/tegenpartij, enz.

Zoals de voorbije jaren werd de blootstelling aan ondoorzichtige producten zoals gestructureerde, getitiseerde en complexe producten verder verminderd ten voordele van de traditionele financiële activa. De instrumentenklassen die de grootste voorkeur genieten blijven de staatsobligaties en de kredietobligaties, met een voorkeur voor de niet-financiële sector. De blootstelling in aandelen werd verminderd om het risicoprofiel van de portefeuille te verminderen als voorbereiding van Solvency II.

Op het vlak van de obligatiebeleggingen werd het jaar gekenmerkt door een belangrijke rentedaling. De Belgische overheidsobligaties kenden dus ook een sterke daling van hun rendementen. De zwakke visibiliteit op de verwachte rente-evolutie en de vrees dat de rentes nog langere tijd laag zullen blijven deed ons in de loop van het jaar geleidelijk aan investeren en dit met name in Belgische en Franse soevereine obligaties. In dezelfde optiek verlengden wij de duration van onze beleggingen in overheidsobligaties.

De beleggingen in kredietobligaties en covered bonds werden dit jaar proportioneel minder belangrijk. De gunstige tendens op de kredietmarkten en de pick-up van rendement ten opzichte van de soevereine effecten bood investeringsmogelijkheden waarbij onze interne limieten werden gerespecteerd en werd toegezien op een bevredigende rendement/risicokoppeling. De credit spreads bleven inkrimpen en de opportuniteiten worden bijgevolg schaarser na het in aanmerking nemen van de kapitaallast onder Solvency II. Enkel de obligaties met notering "investment grade" kwamen in aanmerking voor aankoop. De blootstelling aan de financiële schulden werd nog verminderd rekening houdend met de grotere vereiste van Europa in termen van "burden sharing" van de privésector in geval van ontoereikend kapitaal.

Tevens ziet Ethias, als verantwoordelijke financiële partner, erop toe de naleving van haar fundamentele waarden te promoten via een investeringscode. Een zwarte lijst van verboden investeringen wordt jaarlijks geactualiseerd. De laatste versie van deze investeringscode werd goedgekeurd door het Directiecomité op 17 december 2014.

3.1.2.5 De marktomstandigheden in 2014

Het jaar 2014 was niet zo bewogen als de vorige jaren, maar dat heeft de voorspellers er niet van weerhouden om zeer verrast te zijn over de rentebewegingen. Terwijl de meeste vooruitzichten uitgingen van een rentestijging op basis van onder meer een groeiherstel, zijn de rentevoeten sterk gedaald aan beide zijden van de Atlantische Oceaan. In Europa is de Duitse 10-jaarse overheidsrente gezakt van bijna 2,00 % naar 0,54 % in een nagenoeg continue neerwaartse beweging. De rentevoeten van de andere Europese landen volgden die trend en vele bereikten op hun beurt ook een historisch dieptepunt. In de Verenigde Staten was de daling enigszins zwakker: de vergelijkbare rentevoet sloot er het jaar af op 2,17 %, d.w.z. 86 basispunten onder het niveau van eind 2013.

Er schuilen verschillende redenen achter deze bewegingen. In Europa werden de economische herstelverwachtingen gedurende het ganse jaar neerwaarts bijgesteld, daarbij ondermijnd door het conflict in Oekraïne en somberdere vooruitzichten op wereldvlak, met name in de Verenigde Staten en de groeilanden. Op de koop toe is de inflatie in de eurozone, die eind 2013 slechts 0,8 % bedroeg, nog verder gezakt tot -0,2 % (flashraming van december 2014) omwille van externe factoren, waaronder de sterke daling van de olieprijs, maar ook interne aspecten, zoals een matiging van de arbeidskosten.

In deze context begonnen de verschillende economische actoren te anticiperen op een te zwakke inflatie tegenover de doelstelling van de Europese Centrale Bank (ECB) die de inflatie in de buurt van, maar onder de 2 % wil houden op de korte termijn. Bijgevolg voerde de ECB nieuwe maatregelen in om de groei en de inflatie weer op gang te brengen. Enerzijds verlaagde zij tweemaal haar herfinancieringsrente, die van 0,25 % naar 0,05 % ging. Anderzijds besliste zij opnieuw langetermijnleningen aan de banken toe te kennen (TLTRO) en rechtstreeks op de rentemarkten tussen te komen door bepaalde activatypes (covered bonds en Asset Backed Securities) te kopen. De ECB legde zelfs de mogelijkheid op tafel om de aankopen open te trekken naar staatsobligaties. Die verschillende maatregelen hebben als doel de vraag naar obligaties te verhogen om zo de rentevoeten te doen dalen en bijgevolg de financiering van de economie te faciliteren.

De rentebewegingen in de Verenigde Staten hebben ook de Europese rentevoeten naar beneden geduwd. Hoewel het economische herstel in de VS sterker is en de Fed bijgevolg haar uitzonderingsmaatregelen heeft stopgezet, spoort de zwakke inflatie de monetaire instelling niet aan om haar rentevoeten snel te verhogen.

De rentedaling heeft uiteraard niet alleen Duitsland geraakt, ook vele andere Europese landen zagen hun rentevoeten tot een dieptepunt zakken. In België eindigde de tienjarige rente, die eind 2013 nog boven de 2,50 % stond, het jaar 2014 op 0,83 %. De Belgische 10-jaarrente is bovendien in de loop van het jaar onder zijn Franse tegenhanger gezakt. Een identieke beweging tekende zich af bij de perifere landen van de eurozone. In Portugal zakte de 10-jaarrente van meer dan 6 % bij aanvang van het jaar naar

minder dan 3 % vandaag terwijl in Ierland, Spanje en Italië de rentevoeten daalden met respectievelijk 225, 290 en 223 basispunten en eindigden op respectievelijk 1,25 %, 1,61 % en 1,89 %. Gelet op die extreem lage financieringsrenten lijkt de schuldencrisis voortaan ver achter ons.

Op de bedrijfsobligatiemarkten startte de iTraxx op 5 jaar het jaar op 70 bpn en sloot af op om en bij de 63 basispunten. De iTraxx vertegenwoordigt de risicopremie met betrekking tot de financiering van de ondernemingen voor alle sectoren samen. Deze lichte daling van de risicopremie werd beïnvloed door meerdere factoren: i) een lagerenteomgeving die investeerders ertoe aanzette om op zoek te gaan naar rendement, ii) correcte bedrijfsfundamenten en lage wanbetalingsgraden, iii) geruststellende resultaten voor de stresstests van de banken. Dit jaar was echter behoorlijk volatiel en onderhevig aan de geopolitieke spanningen tussen Oekraïne en Rusland, de vrees over de groei in de opkomende landen maar ook de tussenkomsten van de centrale banken. De primaire markt (uitgifte van nieuwe obligatie-effecten, in tegenstelling tot de secundaire markt) was bijzonder actief en open. Volgend op de desintermediatie van de kredietverlening (waarbij de banken niet langer hun rol als kredietverlener spelen omwille van strikte regulerende maatregelen) hebben de ondernemingen zich gericht tot de obligatiemarkt om hun liquiditeiten veilig te stellen en zich te financieren tegen extreem lage renten. Op die manier zijn vele nieuwe emittenten opgedoken.

De aandelenmarkten hebben op hun beurt de stijgende lijn van 2013 voortgezet in de loop van het eerste semester (met uitzondering van eind januari toen de crisis in Oekraïne losbarstte), daarbij aangedreven door de positieve economische groeiverwachtingen op wereldvlak. Die trend werd doorbroken in Europa en, in minder mate, in de Verenigde Staten tijdens de zomermaanden met de publicatie van economische cijfers die zwakker waren dan verwacht: verlies aan snelheid in Duitsland, recessie in Italië en stagnatie in Frankrijk, met op de achtergrond het escalerende conflict in Oekraïne. Ook al werd die correctie eind augustus goed opgevangen, toch raakten de markten opnieuw ongerust over de steeds lagere inflatieniveaus en over het risico op een terugkeer naar recessie in Europa. Zo verloor de Eurostoxx50 ongeveer 10 % in de eerste 15 dagen van oktober. De opleving is toen ingezet na de woorden van Mario Draghi die alles zou doen wat hij kon om de inflatievooruitzichten te doen stijgen. In fine zijn de Amerikaanse jaarprestaties (S&P: +11,39 %, Dow Jones: +7,52 %) dit jaar nog beter dan de prestaties in Europa (Eurostoxx50: +1,20 %, Ibex: +3,66 %, Dax: +2,65 %, CAC: -0,54 %, MIB: +0,23 % en de uitstekende prestatie van de Bel20: +12,35 %). De waarden met hoog dividend hebben bijzonder goed gepresteerd net als de waarden die kunnen meestappen in de intrasectorale consolidatiebewegingen. Wij wijzen op de overprestaties van de volgende sectoren: Vrije tijd (+19,54 %), Telecommunicatie (+14,05 %), Vastgoed (+13,79 %), Voeding & Drank (+12,31 %) en Nutsvoorzieningen (+12,27 %).

Dit jaar werd ook gekenmerkt door de constante depreciatie van de euro ten opzichte van de Amerikaanse dollar: -12 % in 2014. De euro ging van 1,38 naar 1,21 eind december.

De andere belangrijke gebeurtenis was de sterke daling van de prijs van de ruwe olie, die het jaar afsloot op 55,76 US dollar, d.w.z. een verlies van -49 % over 2014.

3.2 Wettelijke coëfficiënten

3.2.1 Staat betreffende de expliciete solvabiliteitsmarge

Samen te stellen marge (in duizend euro)	Totaal van de samengestelde elementen (in duizend euro)	Dekkingsgraad
17.158	522.414	3.044,81%

3.2.2 Dekking van het technisch passief (met limieten)

Dekkingsactiva (in duizend euro)	Technische voorzieningen en schulden (in duizend euro)	Dekkingsgraad
1.194.069	1.062.314	112,40%

3.3 Evolutie van de vrije reserves

Cijfers in duizend euro	2014		
	Voorzorgsfonds	Reservefonds	Totaal
Vrije reserves op 1 januari	491.307	29.889	521.196
Dotatie van het boekjaar	2.171	242	2.413
Vrije reserves op 31 december	493.478	30.131	523.609

Cijfers in duizend euro	2013		
	Voorzorgsfonds	Reservefonds	Totaal
Vrije reserves op 1 januari	489.142	29.648	518.790
Dotatie van het boekjaar	2.165	241	2.406
Vrije reserves op 31 december	491.307	29.889	521.196

3.4 Beoordeling van de interne controle

De opstelling van het verslag over de beoordeling van het interne controlesysteem is conform de CBFA-circulaire 2009_26 van 24 juni 2009 alsook de COSO-normen (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission).

In termen van controleomgeving:

- heeft Ethias aandacht voor de naleving van de integriteit en van de ethische waarden die zij uitdraagt;
- wil Ethias haar doelstellingen bereiken door een duidelijke definitie van haar organische structuren, van de passende bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
- toont Ethias haar engagement om competente medewerkers aan te trekken, te vormen en te fideliseren in overeenstemming met de doelstellingen van haar driejarenplan;
- voert Ethias voor al haar medewerkers de plicht in om hun verantwoordelijkheden op het vlak van interne controle op te nemen.

In termen van risicobeoordeling:

- ziet Ethias erop toe duidelijk de doelstellingen te bepalen die een identificatie en een beoordeling van de risico's verbonden aan haar doelstellingen verzekeren;
- identificeert zij de risico's verbonden aan de realisatie van haar doelstellingen in het geheel van haar verantwoordelijkheidsperimeter en analyseert zij deze risico's regelmatig teneinde de geschikte beheersmodaliteiten voor deze risico's te bepalen;
- integreert zij het interne en externe frauderisico in haar beoordeling van de risico's die de realisatie van haar doelstellingen in het gedrang kunnen brengen;
- identificeert en beoordeelt zij regelmatig de wijzigingen die een significante impact zouden kunnen hebben op haar interne controlesysteem.

In termen van controleactiviteit:

- implementeert en/of herzieth Ethias haar controleactiviteiten door middel van richtlijnen die de beoogde doelstellingen preciseren, en procedures die deze richtlijnen activeren.
- selecteert en ontwikkelt zij de controleactiviteiten die bijdragen tot het behoud of de vermindering van de risico's verbonden aan de realisatie van haar doelstellingen aan aanvaardbare niveaus.

In termen van informatie en communicatie:

- communiceert Ethias intern de informatie die vereist is voor de goede werking van de andere componenten van de interne controle, meer in het bijzonder door het verkrijgen van relevante en kwaliteitsvolle informatie.

In termen van sturing:

- realiseert Ethias permanente en/of punctuele beoordelingen om te controleren of de componenten van de interne controle wel degelijk zijn ingevoerd en werkzaam zijn.
- communiceert zij, te gepasten tijde, een beoordeling van de tekortkomingen van de interne controle aan de verantwoordelijken van de corrigerende maatregelen, met name aan het Directiecomité en het Auditcomité.

Zoals bij elk intern controleapparaat kan het door Ethias ingevoerde systeem slechts een absolute garantie bieden wanneer de risico's volledig uitgesloten zijn. Het systeem verschaft dan ook slechts een redelijke mate van zekerheid met betrekking tot de verwezenlijking van haar doelstellingen. Het systeem evolueert voortdurend en werd in 2014 versterkt via:

- De regelmatige herziening van het investeringsbeleid op maat van de risicoappetijt;
- De opvolging van het project "Solvency II";
- De continue verbetering van de toepassingen met betrekking tot de operationele uitmuntendheid;
- De invoering van beleidslijnen inzake continuïteit en veiligheid;

Het interne controlesysteem van Ethias is evenwel nog op bepaalde punten voor verbetering vatbaar aangezien:

- De formalisering van de invoering van controleplannen voor de kritieke Solvency II-processen moet worden afgerond;
- De uitrol van de beleidslijnen inzake continuïteit en veiligheid moet worden versneld;
- De procedures nog verder moeten worden geformaliseerd en de uitgevoerde controles beter moeten worden gedocumenteerd;
- De informatica-architectuur moet worden verbeterd om beter te beantwoorden aan de uitdagingen waarmee Ethias wordt geconfronteerd.

De conclusies van onze beoordeling van het interne controlesysteem hebben ons ertoe gebracht onze verbeterinspanningen op dit vlak voort te zetten via de implementatie van diverse plannen ter aanvulling op het plan "Visa voor de toekomst".

3.5 Belangrijke risico's (blootstelling en beheersbeleid) en gebruik van de financiële instrumenten van de vennootschap

3.5.1 Governance inzake risicobeheer

Het deugdelijk bestuur van een verzekeringsonderneming vereist de invoering van de volgende functies: Interne Audit, Compliance, Risk Management en Actuariële Controle. Dit zijn niet enkel onafhankelijke controlefuncties, maar ook governancefuncties. Hun besluiten en adviezen vertalen zich in maatregelen voor de versterking van de beheersstructuur, de organisatie en de interne controle. Deze functies zijn zodanig gestructureerd dat zij drie "defensielijnen" vormen:

Eerste defensielijn - De dagelijkse opvolging van de risico's

De eerste defensielijn wordt verzekerd door de operationele lijnen en de ondersteunende functies (boekhouding, IT, human resources, beheerscontrole, strategische cel ...). Deze verdedigingslijn bestaat uit personen die instaan voor de risicocontrole aangezien zij dagelijks, in alle taken die moeten worden uitgevoerd, de principes van een doeltreffend risicobeheer integreren (toepassing van de controles, vierogenprincipe, enz.).

De operationele lijnen en de supportfuncties zijn verantwoordelijk voor de activiteiten die hen worden toegekend. Zij zijn bijgevolg als dusdanig verantwoordelijk voor het beheer van de risico's die voortvloeien uit deze activiteiten: toepassing van de risicobehandeling en implementatie van de actieplannen.

Ethias ziet erop toe dat alle werknemers een juist begrip hebben van de risico's die de goede realisatie van de activiteiten waarmee zij belast zijn kunnen bedreigen. Zo is iedere werknemer verantwoordelijk voor de identificatie en de beoordeling van de risico's die permanent worden gelopen.

Dankzij een netwerk van "risicocorrespondenten" in de operationele lijnen en de ondersteunende functies, gevormd door de Risk Management correspondenten en de cellen Legal & Compliance, kan er gebruik worden gemaakt van de technische competenties van de experts op het terrein. Deze correspondenten zijn contactpersonen die aan de CRO de informatie moeten geven die vereist is voor de goede organisatie van het risicobeheer. Zij hangen functioneel af van de CRO.

Tot slot wordt de actuariële expertise op twee niveaus vertegenwoordigd: op het niveau van de eerste defensielijn, m.a.w. in de operationele lijnen, om de actuariële werkzaamheden uit te voeren ten dienste van de tariefoperaties en -aspecten (bijvoorbeeld de berekening van reserves) alsook op het niveau van de tweede verdedigingslijn via het departement Actuariële Controle die afhangt van de CRO (zie volgend deel).

Tweede defensielijn - De supervisie over de risico's

De tweede defensielijn wordt verzekerd door de entiteiten die hiërarchisch afhangen van de CRO: Compliance, Risk Management en Actuariële Controle. De CRO is lid van het Auditcomité, hetgeen een rechtstreekse communicatie van de risicoverbonden problemen naar het belangrijkste beslissingsorgaan van de onderneming mogelijk maakt.

De Chief Risk Officer moet zich ervan verzekeren dat de risicobeheerstructuur van Ethias operationeel is en de doeltreffendheid ervan verbeteren. De entiteiten die hiërarchisch afhangen van de CRO staan hem bij in zijn beoordeling van het risicoprofiel van de vennootschap, van de afstemming ervan op de strategie en de risicoappetijt alsook bij de identificatie van de toekomstige risico's.

Deze defensielijn, die onafhankelijk is van de eerste, handhaaft een methodologisch kader en onderliggende processen die toelaten de geïmplementeerde risicobeheerstructuur te controleren en te superviseren. Bij overschrijding van het door Ethias gewenste risicoprofiel komt zij tussen op het operationele niveau om wijzigingen aan te vatten en de eerste verdedigingslijn te ondersteunen bij het oplossen van de problemen.

Het netwerk van risicocorrespondenten maakt een gedecentraliseerde structuur mogelijk, die nauw verwant is met het operationele, maar met behoud van een centrale expertise, onder meer inzake risicokwantificatie.

Dit vergemakkelijkt de tussenkomst van de controlefuncties van de tweede defensielijn ter ondersteuning van de eerste defensielijn bij de invoering van corrigerende acties om de geïdentificeerde tekortkomingen te verhelpen.

Om de risicogovernance te versterken heeft het Directiecomité tot slot beslist om vijf comités op te richten die gewijd zijn aan het risicobeheer:

- het Comité Risico's;
- het Strategisch Investeringscomité;
- het Comité Verzekering-Herverzekering;
- het Comité Opvolging van de Operationele Risico's, en
- het ALCO

Deze comités zijn in feite opvolgings-, beslissings- en rapporteringsinstrumenten op het vlak van risico's. Elk comité wordt voorgezeten door een lid van het Directiecomité. Het was de wens van het directiecomité en van de Raad van bestuur om "sterke comités" op te richten teneinde een doeltreffende risicogovernance binnen de onderneming te organiseren. Met dit doel werden ook de verantwoordelijkheden van ieder comité duidelijk bepaald.

Derde defensielijn - De onafhankelijke evaluatie

De derde defensielijn wordt verzekerd door de Interne Audit. Deze defensielijn levert een onafhankelijk overzicht van de kwaliteit van de procedures inzake identificatie, meting en controle van de risico's. Om zijn onafhankelijkheid te verzekeren brengt deze entiteit rechtstreeks verslag uit aan de CEO.

3.5.2 Solvency II

Het Directiecomité heeft de lancering van het "Programma Solvency II" al sinds november 2009 goedgekeurd. Dit programma is een geheel van transversale projecten binnen de onderneming met betrekking tot de governance, de modellering, de IT, het beheer van de databases en de ontwikkeling van processen om de vereiste Solvency II-normen te bereiken.

Er werden zes belangrijke releases afgeleverd die de basis leveren voor de operationalisering van Solvency II en die gunstig zijn voor het geheel van de onderneming. De dry-run van een jaarlijkse solvabiliteitsberekening werd uitgevoerd.

De invoering van de infrastructuur en de processen inzake Solvency II gebeurde met voortdurende inachtnaam van de potentiële synergieën met het geheel van de onderneming - bijvoorbeeld:

- De gegevensbehoefte zal onder meer worden gedekt door een bedrijfsdatawarehouse,
- De vereisten m.b.t. de productietermijnen van de Solvency II-rapporten bevatten een globaal "Fast Close" programma,
- De gegevensvereisten leidden tot de invoering van een globaal project voor gegevensbeheer,
- De aankoop van een simulatietool Niet-Leven dat toelaat beter rekening te houden met de risico's in de ondernemingsbeslissingen.

In 2015 bestaat het doel erin de operationalisering van de Solvency II-keten te finaliseren.

Er werd een Maturity assessment gevoerd om de werkdruk te ramen en de vereiste actieplannen te bepalen teneinde een aanvaardbaar conformiteitsniveau te bereiken in de 3 pijlers van Solvency II op 01 januari 2016.

3.5.3 Risk Appetite

De risicoappetijt van Ethias werd goedgekeurd door de Raad van bestuur en is opgebouwd rond 4 hoofdpunten: de solvabiliteit, de rentabiliteit, de liquiditeit en de operationele uitmuntendheid. Elk van deze punten wordt vervolgens ontwikkeld zodat de in te voeren doelstellingen en richtlijnen concreet kunnen worden vastgelegd.

3.5.4 Verzekeringsrisico's

Het beheer van de verzekeringsrisico's is als volgt opgenomen in het beheer van de onderneming:

1. In collectiviteiten volgen de onderschrijvers de onderschrijvingsgidsen die de beperkingen inzake onderschrijving vastleggen, zowel op het vlak van de algemene en specifieke contractvoorwaarden als op het vlak van de tarifiering en de hoogte van het risico. Zij bepalen ook het bevoegdheidsniveau toegekend op basis van het hiërarchische niveau en de te volgen procedures, waarbij een Acceptatiebureau fungeert als laatste instantie op operationeel niveau. .
2. De diensten actuariaat en herverzekering bepalen de noden van de onderneming op het vlak van herverzekering. De overeenkomsten worden jaarlijks herzien op basis van de onderschrijvingscapaciteiten van de onderneming en van de vragen van de productie.
3. De tarieven worden vastgesteld door de actuarissen-tarifeerders en zijn onderworpen aan het advies van de Actuariële Controle. De Actuariële Controle geeft ook, op onafhankelijke wijze, advies aan het Directiecomité over de technische rentabiliteit van de producten, over het herverzekeringsplan, over de toereikendheid van de technische voorzieningen, over het ALM-beheer en over het winstdeelnemingsplan.
4. Het Comité Verzekering & Herverzekering volgt de technische risico's van de bestaande producten op, analyseert de mitigerende acties van de technische risico's, analyseert de wijzigingen aan de bestaande producten of de nieuwe productvoorstellen en superviseert het herverzekeringsprogramma. Het brengt verslag uit aan het Directiecomité voor validatie.
5. De Chief Risk Officer stelt jaarlijks een verslag op betreffende de technische risico's waaraan de onderneming is blootgesteld. Dit verslag belicht de risicoprofielen in portefeuille alsook het belang ervan en brengt de resultaten van de analyses over de toereikendheid van de reserves. Het verslag wordt onderzocht door het Comité Verzekering Herverzekering en wordt vervolgens voorgelegd aan het Directiecomité dat, indien nodig, de corrigerende maatregelen neemt die zich opdringen.
6. Elk nieuw product en elke wijziging van bestaande producten wordt vooraf geanalyseerd door de directie Collectiviteiten. Het product wordt in al zijn aspecten bestudeerd: marketing, juridisch, fiscaal, rendabiliteit, ALM-verplichtingen, Compliance...overeenkomstig de procedure inzake de ontwikkeling van een nieuw product of de wijziging van een bestaand product goedgekeurd door het Directiecomité op datum van 17 november 2014.

3.5.5 Financiële risico's

Het beheer van de financiële risico's is op de volgende wijze opgenomen in het beheer van de onderneming:

1. De financiële beheerders zijn verplicht de investeringsfilosofie en de investeringscode te respecteren en erover te waken dat hun posities de financiële limieten niet overschrijden en de Asset Allocation respecteren.
2. De Directie Financiën organiseert wekelijks een tactisch Comité Investeren dat beslist over de acties die moeten worden gevoerd enerzijds in het kader van bovenvermelde beperkingen en anderzijds op basis van de gedragslijnen en beslissingen die voortvloeien uit het Strategisch Investeringscomité.
3. Het Strategisch Investeringscomité heeft als opdracht de investeringsrichtlijnen vast te leggen en de portefeuille op te volgen in functie van het door de Raad van bestuur goedgekeurde investeringsbeleid. Het brengt verslag uit aan het Directiecomité voor validatie.
4. De samenstelling en de waarden van financiële portefeuilles worden maandelijks gecontroleerd via het "Investment Dashboard". Een driemaandelijks verslag over de financiële risico's geeft een globaal overzicht van de financiële risico's waaraan de onderneming is blootgesteld. Het bevat de blootstellingsprofielen per risico van de activa in portefeuille en toont de resultaten van de gevoeligheidsanalyses voor de waarde van de portefeuilles.

3.5.6 Operationele risico's

Met betrekking tot de operationele risico's heeft Ethias de typologie van Bazel II aangenomen. Hierin worden de belangrijke operationele risico's die tot zware verliezen kunnen leiden in zeven categorieën onderverdeeld:

- interne fraude,
- externe fraude,
- praktijken op het gebied van werkomstandigheden en veiligheid op de werkplaats,
- cliënten, producten en ondernemingspraktijken,
- uitvoering, levering en procesbeheer,
- schade aan fysieke activa,
- verstoring van bedrijfsactiviteiten en systeemfalen.

In een streven naar optimalisatie werd de informatiebeveiliging en de continuïteit van de activiteiten geïntegreerd in het beheer van de operationele risico's.

De Chief Risk Officer is overgegaan tot het in kaart brengen van de risico's verbonden aan de businessprocessen. Deze risico's zijn ingedeeld op basis van frequentie/impact en ingedeeld in categorieën met behulp van een proces van zelfevaluatie en daarna een evaluatie met assistentie. Een reeks van uit te voeren acties werd geselecteerd en geïmplementeerd. De risicokartering is een steeds terugkerende procedure.

De Chief Risk Officer heeft ook het volgende op punt gesteld:

- een procedure om operationele incidenten van allerlei aard naar boven te doen doorstromen. Dit zou op termijn moeten toelaten om de incidenten van structurele aard op te sporen;
- een procedure inzake informatiebewaking die toelaat de bedreigingen op te volgen waarmee de onderneming zou kunnen worden geconfronteerd.

Het administratieve klachtenbeheer en de analyse van de klachtenstatistieken valt eveneens onder de Chief Risk Officer.

Het Comité Opvolging van het Operationele Risico staat in voor de opvolging van het operationele risico (met inbegrip van de conformiteitsrisico's) en analyseert en stelt richtsnoeren voor m.b.t. de overeenstemmende mitigerende/beheersmaatregelen. Het brengt verslag uit aan het Directiecomité voor validatie.

3.6 Herverzekering

Het herverzekeringsprogramma van Ethias Gemeen Recht ovv past in het kader van de mandaatsovereenkomst inzake beheer en dienstverlening afgesloten met Ethias nv.

De verzekeringsactiviteiten van Ethias Gemeen Recht ovv zijn beperkt tot de verzekeringen Arbeidsongevallen. De voornaamste risico's betreffen de ongevallen op de werkweg of de rampen op de werkplaats (instortingen, explosies ...).

95 % van haar activiteiten zijn herverzekerd door Ethias nv door middel van een aandelenverdrag. De resterende 5 % worden herverzekerd samen met de verdragen van Ethias nv.

3.7 Informatie betreffende milieu- en personeelsaangelegenheden

Stevig verankerd in een dynamisch meerjarenplan voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen schenkt Ethias zeer in het bijzonder aandacht aan de ecologische en maatschappelijke gevolgen van haar activiteiten. Op ecologisch vlak maakte deze bewustmaking voor duurzame uitdagingen het voorwerp uit van verschillende realisaties in het tweede Actieplan MVO 2009-2013, acties die worden voortgezet in het nieuwe plan 2014-2019.

Eén van de acties die Ethias in het kader van dit meerjarenplan ontwikkelde, is de invoering van een kordaat beleid in de volgende 4 domeinen:

- Vermindering van haar verbruik van fossiele energie,
- Vermindering van de CO₂-uitstoot door haar activiteit,
- Beheer van het afval, de verpakkingen en de gebruikte verbruiksartikelen,
- Beheer van de leveranciers afgestemd op de criteria inzake ethiek, duurzaamheid en nabijheid.

Zo houdt Ethias bij haar keuze van leveranciers en producten rekening met de globale aanschaffingskost.

Om deze doelstellingen te bereiken lanceerde Ethias in 2012-2013 de volgende belangrijke projecten die in 2014 werden voortgezet en die een aanvulling zijn op de vorige investeringen:

- Onderschrijving van contracten voor groenstroomlevering waarbij voorrang wordt gegeven aan het "garantielabel van groene oorsprong". Deze waarborgt de levering van energie opgewekt door hydro-elektriciteit, windkracht, cogeneratie of zonne-energie;
- In partnership met de vennootschap CO2Logic, jaarlijkse meting van de koolstofvoetafdruk in uitvoering van het jaaractieplan met het oog op vermindering ervan. Eind 2012 werd de drempel van 50% uitstootreductie bereikt dankzij de opeenvolgende acties die gedurende 5 jaar werden gevoerd. Vorig jaar werd de activiteitsperimeter waarop deze maatregel betrekking heeft uitgebreid naar de activiteiten restaurant, informatica, papierafval en -consumptie;
- Partnership met Bpost voor CO₂-compensatie voor postverzendingen;
- Invoering van een "slowfood" beleid in het personeelsrestaurant (85.000 maaltijden/jaar) en keuze van lokale leveranciers die zich aansluiten bij het restaurantcharter van Ethias en bij de bio-/duurzaamheidslabels;
- Invoering van het concept van "duurzame" commerciële agentschappen via de integratie van het Concept 3.0 inzake modernisering van de agentschappen van het commercieel netwerk;
- Modernisering van de productie-uitrustingen en van het verwarmings-/aircobeleid (nieuwe verwarmingsinstallatie van 2000 kw te Luik Croisiers, zonnepanelen voor sanitair warmwaterproductie) Voortzetting van de investeringen in de beheerssystemen van de technische installaties en modernisering van de uitrustingen in een eco-efficiënt beleid;
- Introductie van "duurzame, maatschappelijke en lokale" keuzecriteria bij de selectie van goederen en leveranciers (FSC, Iso 9001/14001, CradletoCradle, FairTrade, PEFC);
- In de analyse van de offertes "leveranciers en producten" houdt Ethias rekening met de globale aankoopkost.
- Internationale certificering ISAE 3000 in management van de prestaties op ecologisch vlak.

Ethias is zich ervan bewust dat de CO₂-uitstoot verbonden aan het woon-werkverkeer een belangrijke impact heeft op het milieu. Zij ontwikkelde daarom een mobiliteitsplan rond verschillende punten. Zowel het gebruik van het openbaar vervoer als carpooling werden gepromoot onder het personeel. Bovendien verleende Ethias, in partnership met het Waalse Gewest, haar steun en haar medewerking aan het project "Friday Bikeday" om andere alternatieven voor het woon-werkverkeer te promoten. Met deze actie behaalde Ethias het 3-sterrenlabel "Tous vélos actifs". Er worden momenteel projecten ontwikkeld om de vastgoedinfrastructuur aan te passen aan deze problematiek. Als maatschappelijk verantwoordelijke speler ondersteunde Ethias eveneens alternatieve mobiliteitsprogramma's die uitgaan van de openbare overheden, zoals 'Covoit-stop'. Sinds twee jaar stelt Ethias tijdens de middagpauze fietsen, waaronder ook elektrische fietsen, ter beschikking van het personeel. Voorts werd een gratis oplaadpunt voor elektrische fietsen geïnstalleerd in de parkeergarage.

De onderneming past sinds 2008 een milieumaatregel toe voor haar bedrijfsvoertuigen: er werd een maximale CO₂-uitstoot vastgelegd voor ieder type van bedrijfsvoertuig. Er werd een jaardoelstelling vastgelegd om de CO₂-uitstoot van het volledige wagenpark van Ethias met 10 % te verminderen tegen 2015. De beheersing van de koolstofuitstoot is een belangrijk actiepunt voor Ethias. Daarenboven publiceert Ethias in haar ondernemingsverslag haar eigen CO₂-rapport. Centraal hierin staat de CO₂-voetafdruk van de onderneming (berekend door CO2logic). Over een periode van vijf jaar kon Ethias haar CO₂-voetafdruk met de helft verminderen. Als verzekeraar die bewust is van de impact van de ongunstige weersomstandigheden op de schadelast van haar verzekerden lanceerde Ethias vanaf 2012 een waarschuwings- en preventiedienst bij risicovolle weersomstandigheden bestemd voor de lokale overheden. De bekommernis van Ethias om duurzame gedragingen te doen doorsijpelen in de onderneming vertaalde zich door de wil van de onderneming om innovatieve verzekeringstarieven aan te bieden voor elektrische/hybride voertuigen of voor bestuurders die hun aantal kilometers per jaar willen verminderen.

Bovendien zag Ethias, met respect voor haar waarden van menselijkheid en ethiek, erop toe dat de algemene voorwaarden van alle bestelbonnen een artikel bevatten volgens dewelke de leverancier zich ertoe verbindt de basisprincipes van de IAO (Internationale Arbeidsorganisatie) na te leven en te doen naleven door zijn eventuele onderaannemers: verbod op kinderarbeid, naleving van de syndicale vrijheid, afschaffing van iedere vorm van dwangarbeid, verbod op discriminatie inzake tewerkstelling en beroepsuitoefening. Zo sensibiliseert de onderneming ook haar onderaannemers voor deze problematiek. De ethische investeringscode van Ethias, met een zwarte lijst van investeringen gebaseerd op een internationale indexering van een extern orgaan (RFA), integreert eveneens deze nalevingscriteria van de IAO-normen, bovenop het verbod op ondernemingen die rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken zijn bij de productie en de verkoop van controversiële wapens (verarmd uranium, clusterbommen, anti-persoonsmijnen). Ons bedrijfsrestaurant geeft voorrang aan lokale seizoensgroenten die biologische worden geteeld. In 2014 zette Ethias deze koers voort

door in haar aanbestedingen van werkzaamheden de product- en technische varianten met een ecologisch duurzaam label te integreren. Deze denkoefening moet toelaten een echt verantwoord alternatief aan te bieden.

De aspecten met betrekking tot het personeel zijn uitbesteed en opgenomen in het beheersverslag van Ethias nv.

4 Gebeurtenissen die na de afsluiting van het boekjaar hebben plaatsgevonden

Er heeft geen enkele gebeurtenis die een significante invloed zou kunnen hebben op de rekeningen plaatsgevonden na de afsluiting van het boekjaar.

5 Informatie over de omstandigheden die een aanzienlijke invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van de vennootschap

5.1 Deelneming Vitrufin nv

Op 31 december 2014 heeft de deelneming van 25 % in Vitrufin nv een waarde van 500 miljoen euro. De Raad van bestuur meent dat de waarde van de deelneming in Vitrufin nv niet het voorwerp moet uitmaken van een waardevermindering aangezien de valorisatie van het netto-actief van de balans geen rekening houdt met de waarde van de activiteiten van Ethias nv noch met de valorisatie van de reorganisatie van de Groep Ethias via de toepassing van het plan Horizon 2011 en Visa voor de Toekomst.

6 **Rechtvaardiging van de onafhankelijkheid en de competentie van de leden van het audit- en risicocomité van Ethias Gemeen Recht ovv**

Het auditcomité is samengesteld uit vier niet-uitvoerende bestuurders, waaronder één onafhankelijke bestuurder. Om de efficiëntie van dit comité te versterken, nemen ook de voorzitter en de ondervoorzitter van het directiecomité, de interne auditor en in voorkomend geval, de erkende commissaris deel aan de vergaderingen, zonder er evenwel lid van te zijn.

Het auditcomité wordt voorgezeten door de heer Jean-Pierre Grafé en is anderzijds samengesteld uit de heer Oswald Adriaensen, onafhankelijk bestuurder, mevrouw Martine Durez en de heer Alexander Vercamer.

De h. Grafé is doctor in de rechten en ereadvocaat gespecialiseerd in handelsaangelegenheden en zijn politieke loopbaan omspannt vele jaren. Als lid van het toezichtcomité en vervolgens bestuurder van Ethias gedurende vele jaren was hij voorzitter van de Raad van bestuur van 2001 tot 2007. De h. Grafé was onder meer voorzitter van het college van commissarissen van Interfosane, voormalig voorzitter van de Raad van bestuur van het "Office Régional de l'Informatique" en van de Permanente Commissie "Handels- en Economisch Recht" van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

De h. Adriaensen volgde een opleiding burgerlijk ingenieur en beschikt over een grote ervaring in het financiële domein. Hij was onder meer lid van de commissie voor bank- en financieuzen en van de auditcomités van de Generale Bank en Fortis Bank. Als voormalig lid van het toezichtcomité en vervolgens gedurende vele jaren als bestuurder van Ethias beschikt hij over een grondige kennis van de activiteiten van de onderneming. Hij beantwoordt aan de onafhankelijkheidscriteria bepaald door artikel 526 ter van het Wetboek der vennootschappen.

Mevr. Durez is handelsingenieur en doctor in de toegepaste economische wetenschappen. Zij was professor aan de Universiteit van Bergen-Henegouwen gedurende meerdere jaren en heeft bovendien een rijke ervaring in de financiële sector opgebouwd. Zij was regente bij de NBB, lid van de Toezichtsraad van de CBFA, bestuurster van Belfius, CFO en vervolgens voorzitter van de raad van bestuur van Bpost. Mevr. Durez is tevens bestuurster van Belgacom, van het Belgacom Pensioenfonds en van Invest IMBC en haar dochterondernemingen alsook voorzitter van het auditcomité van Forem en lid van de advisory board van Deloitte en Roland Berger.

De heer Vercamer volgde een opleiding maatschappelijk assistent - studierichting sociale politiek en bedrijfsbeheer. Hij werkte als mandataris van de rechtbank en van het Arbeidshof bij de juridische dienst van het ACV en als lector aan de Sociale Hogeschool KVMW te Gent. In 1981 wordt hij provincieraadslid van Oost-Vlaanderen, momenteel is hij als eerste gedeputeerde onder meer belast met communicatie, financiën, intergouvernementeel beleid, landbouw en platteland. Hij beschikt bovendien over mandaten onder meer binnen de Universiteit van Gent, de Hogeschool van Gent, het Universitair ziekenhuis van Gent, Adinfo, Logins en CEVI.

7 Externe functies uitgeoefend door de leiders van Ethias Gemeen Recht ovv (op 31/01/2015)

Overeenkomstig de CBFA-circulaire PPB-2006-13-CPB-CPA betreffende de uitoefening van externe functies door de bedrijfsleiders van onder meer verzekeringsmaatschappijen publiceren wij de lijst van de externe functies uitgeoefend door de bestuurders en de effectieve leiders van Ethias Gemeen Recht ovv in andere vennootschappen dan deze waarmee Ethias Gemeen Recht ovv nauwe banden onderhoudt.

Zijn niet opgenomen in deze lijst de externe functies uitgeoefend in instellingen van collectieve belegging, patrimoniumvennootschappen en zogenaamde "managementvennootschappen".

Bestuurders van Ethias Gemeen Recht ovv			
Naam	Maatschappij	Maatschappelijke zetel	Uitgeoefende functie
Adriaensen Oswald	BNP Paribas Fortis (Kredietinstelling)	Warandeborg 3 1000 Brussel	Lid van het Comité van beheer Oost-Vlaanderen
	Wonen	Marcel Mollelaan 17 9060 Zelzate	Voorzitter van de Raad van bestuur
Demeyer Willy	Port autonome de Liège	quai de Maestricht 14 4000 Liège	Voorzitter van de Raad van bestuur
Durez Martine	Belgacom	Koning Albert II-laan 27 1030 Brussel	Bestuurder
	Pensioenfondsen van Belgacom	Koning Albert II-laan 27 1030 Brussel	Bestuurder
	IMBC	rue des Quatre Fils Aymon 14 7000 Mons	Bestuurder
	IMBC Capital Risque	rue des Quatre Fils Aymon 14 7000 Mons	Bestuurder
	IMBC Convergence	rue des Quatre Fils Aymon 14 7000 Mons	Bestuurder
Grafé Jean-Pierre	Liège-Airport	Aéroport de Bierset, Bâtiment 44 4460 Grâce-Hollogne	1 ^{ste} Ondervoorzitter van de Raad van bestuur en van het Directiecomité
	Liège-Airport Business Park	Aéroport de Bierset, Bâtiment 44 4460 Grâce-Hollogne	Bestuurder
	Liège-Airport Security	Aéroport de Bierset, Bâtiment 44 4460 Grâce-Hollogne	Voorzitter van de Raad van bestuur
	Société de développement de Liège-Guillemins	rue Lambert Lombard 3 4000 Liège	Bestuurder
Henin Olivier	Brussels Airport Company	Reyerslaan 80 1030 Brussel	Bestuurder
	Fedimmo	Waversesteenweg 1945 1160 Brussel	Voorzitter van de Raad van bestuur
	Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (Financiële holding)	Louizalaan 54/1 1050 Brussel	Ondervoorzitter van de Raad van bestuur
Stevaert Steve	Dela Investment Belgium (Verzekeringsonderneming)	Noorderplaats 5 2000 Antwerpen	Bestuurder
	Elia Asset	Keizerslaan 20 1000 Brussel	Bestuurder
	Elia System Operator	Keizerslaan 20 1000 Brussel	Bestuurder
	Gault Millau Benelux	Koningsstraat 100 1000 Brussel	Voorzitter van de Raad van bestuur
Vercamer Alexander	Artexis Belgium	Maaltekouter 1 9051 Gent	Bestuurder
	Fytolab Belgium	Technologiepark 2/3 9052 Gent	Bestuurder
	Kleine Landeigendom Het Volk	Ravensteinstraat 12 9000 Gent	Bestuurder

Effectieve leiders van Ethias Gemeen Recht ovv			
Naam	Maatschappij	Maatschappelijke zetel	Uitgeoefende functie
Lallemand Philippe	Meusinvest (Financiële holding)	rue Lambert Lombard 3 4000 Liège	Bestuurder
	Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (Financiële holding)	Louizalaan 54/1 1050 Brussel	Bestuurder
	Socofe (Financiële holding)	avenue Maurice Destenay 13 4000 Liège	Bestuurder
	Sowalfin (Financiële holding)	avenue Maurice Destenay 13 4000 Liège	Bestuurder
	Techspace Aero	route de Liers 121 4041 Herstal	Bestuurder
	Wespavia (Financiële holding)	avenue Maurice Destenay 13 4000 Liège	Bestuurder

8 Verslag van de commissaris over de jaarrekeningen van boekjaar afgesloten op 31 december 2014

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2014, zoals hieronder gedefinieerd, en tevens de vereiste bijkomende verklaringen. De jaarrekening bevat de balans op 31 december 2014 en de resultatenrekening voor het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting.

Verslag over de jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening van Ethias Gemeen Recht OVV («de Vereniging») voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2014, opgesteld in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor verzekeringsondernemingen, met een balanstotaal van EUR 2.616.334.823 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een te bestemmen winst van het boekjaar van EUR 2.413.039.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor verzekeringsondernemingen, alsook voor het implementeren van een interne beheersing die het noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat, die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden («ISA» normen) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen. Als commissaris dienen wij de controle te plannen en uit te voeren om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van onze beoordeling, met inbegrip van onze inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting hebben wij rekening gehouden met de interne beheersing van de Vereniging die relevant is voor het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar niet om een oordeel te geven over de effectiviteit van de interne beheersing van de Vereniging. Wij hebben tevens een beoordeling gemaakt van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de jaarrekening als geheel. Ten slotte hebben wij van de raad van bestuur en van de aangestelden van de Vereniging de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening, een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Vereniging op 31 december 2014 alsook van haar resultaten voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor verzekeringsondernemingen.

Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van de statuten van de Vereniging.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (« ISA »normen), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaringen die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de jaarrekening te wijzigen:

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding van uw Vereniging gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften van toepassing voor verzekeringsondernemingen.
- De resultaatverwerking, die aan u wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten zijn gedaan of genomen.
- Zoals toegelicht onder punt 3.5.2 van het jaarverslag over de jaarrekening zal de Solvency II reglementering in voege treden op 1 januari 2016. Om die reden is het van essentieel belang dat de Vereniging de reeds genomen initiatieven verderzet om te voldoen aan de kapitaalvereisten van deze nieuwe reglementering.

De commissaris

PwC Bedrijfsrevisoren bcvba

vertegenwoordigd door

Kurt Cappoen

Bedrijfsrevisor

9 Toelichting bij de rubrieken van de balans en de resultatenrekening

9.1 Balans

9.1.1 Actief

Rubriek C. Beleggingen

- II. Beleggingen in de verbonden ondernemingen en deelnemingen

Deze post vertegenwoordigt hoofdzakelijk de waarde van de deelneming in Vitrufin nv.

Rubriek E. Vorderingen

- I. Vorderingen uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen
 - 1. Verzekeringnemers: het gaat voornamelijk over bedragen verschuldigd door onze verzekerden.
 - 3. Overige: het betreft hoofdzakelijk de voorzieningen van verhaal.
- II. Vorderingen uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen: groepeert de vorderingen bij de herverzekeraars.
- III. Overige vorderingen: omvat de intresten op beschikbare waarden in 2014 en geïnd in 2015 evenals te recupereren voorschotten.

Rubriek F. Overige activabestanddelen

- II. Beschikbare waarden: kasspeciën en de tegoeden, op termijn van minder dan één maand, bij de verschillende banken.

Rubriek G. Overlopende rekeningen

- I. Verworven, niet-vervallen intresten en huurgelden: inkomsten uit roerende goederen in portefeuille en verworven bankdeposito's in 2014 maar waarvan de inning slechts in 2015 geschiedt.

9.1.2 Passief

Rubriek C. Technische voorzieningen

- VI. Overige technische voorzieningen: het betreft het indexeringsfonds.

Rubriek E. Voorzieningen voor overige risico's en lasten

- III. Overige voorzieningen: het betreft hoofdzakelijk de voorzieningen voor financiële risico's.

Rubriek G. Schulden

- I. Schulden uit rechtstreekse verzekeringsverrichtingen: omvat de premies betaald vóór vervaldag, de bedragen verschuldigd aan verschillende verzekeringnemers, de op voorhand betaalde verhalen en de uit te betalen uitkeringen.
- V. Overige schulden
 - 2. Overige: vertegenwoordigt hoofdzakelijk de rekening courant met Ethias nv.

9.2 Resultatenrekening

9.2.1 Technische rekening

Rubriek 2bis : Beleggingsopbrengsten - Technische rekening Niet-Leven

bb) opbrengsten afkomstig van andere beleggingen: de opbrengsten van beleggingen, die dekkingswaarden zijn van technische voorzieningen en technische schulden, zijn onder deze posten geboekt.

Rubriek 3 : Overige technische opbrengsten, onder aftrek van herverzekering - Technische rekening Niet-Leven.

Het betreft voornamelijk opbrengsten verbonden aan intrestvergoedingen op verhaal.

Rubriek 5 : Wijziging van de overige technische voorzieningen, onder aftrek van herverzekering - Technische rekening Niet-Leven.

Het betreft de wijziging van het indexeringsfonds in wet van 1967.

9.2.2 Niet-technische rekening

Rubriek 8 : Overige lasten

Deze post omvat de besteding en terugneming van de voorziening voor waardeverminderingen op vorderingen evenals de waardeverminderingen op vorderingen.

10 Balans, resultatenrekening en toelichtingen

Cijfers (in euro-eenheden) vastgelegd op 31 december 2014 door de Raad van bestuur van 29 april 2015 en gecontroleerd door de Commissaris op 19 mei 2015.

10.1 Balans

Actief	2014	2013
C. Beleggingen	1.516.500.775	1.503.077.101
II. Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen	625.347.168	615.347.454
- Verbonden ondernemingen	12.899.714	2.900.000
1. Deelnemingen	12.899.714	2.900.000
- Overige ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	612.447.454	612.447.454
3. Deelnemingen	578.647.454	578.647.454
4. Bons, obligaties en vorderingen	33.800.000	33.800.000
III. Overige financiële beleggingen	890.927.305	887.514.701
1. Aandelen, deelnemingen en andere niet-vastrentende effecten	36.158.065	58.823.119
2. Obligaties en andere vastrentende effecten	834.769.240	828.691.582
6. Deposito's bij kredietinstellingen	20.000.000	-
IV. Deposito's bij cederende ondernemingen	226.302	214.946
Dbis. Delen van de herverzekeraars in de technische voorzieningen	976.715.188	949.532.399
III. Voorziening voor te betalen schaden	787.310.538	764.708.685
V. Overige technische voorzieningen	189.404.650	184.823.714
E. Vorderingen	49.776.084	49.965.530
I. Vorderingen uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen	40.537.308	37.956.006
1. Verzekeringnemers	7.093.710	5.586.469
2. Tussenpersonen	1.136.467	370.013
3. Andere	32.307.131	31.999.524
II. Vorderingen uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	9.037.767	9.028.963
III. Overige vorderingen	201.009	2.980.561
F. Overige activabestanddelen	56.561.543	24.427.471
II. Beschikbare waarden	56.561.543	24.427.471
G. Overlopende rekeningen	16.781.233	16.153.469
I. Verworven, niet-vernietvallen intresten en huurgelden	16.781.233	16.153.469
Totaal van het actief	2.616.334.823	2.543.155.970
Passief	2014	2013
A. Eigen vermogen	523.608.781	521.195.742
IV. Reserves	523.608.542	521.195.542
4. Beschikbare reserves	523.608.542	521.195.542
V. Overgedragen resultaat	239	200
1. Overgedragen winst	239	200
C. Technische voorzieningen	1.054.536.050	1.024.946.159
III. Voorziening voor te betalen schaden	855.162.735	830.394.881
VI. Overige technische voorzieningen	199.373.315	194.551.278
E. Voorzieningen voor risico's en kosten	7.102.368	10.577.954
III. Overige voorzieningen	7.102.368	10.577.954
F. Deposito's ontvangen van herverzekeraars	945.924.194	920.380.475
G. Schulden	85.163.430	66.055.640
I. Schulden uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen	4.160.005	8.006.404
II. Schulden uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	77.404.849	56.410.043
IV. Schulden ten aanzien van kredietinstellingen	18	16
V. Overige schulden	3.598.558	1.639.177
1. Schulden wegens belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	37.868	40.767
a) belastingen	37.868	40.767
2. Andere	3.560.690	1.598.410
Totaal van het passief	2.616.334.823	2.543.155.970

10.2 Resultatenrekening

I. Technische rekening Niet-Leven		2014	2013
1. Verdiende premies, onder aftrek van herverzekering		9.017.263	10.806.803
a) Brutopremies		156.317.189	158.560.116
b) Uitgaande herverzekeringspremies (-)		-147.299.926	-147.753.313
2bis. Opbrengsten van beleggingen		40.940.336	39.871.324
a) Opbrengsten van beleggingen in verbonden ondernemingen of deze waarmee een deelnemingsverhouding bestaat		4.366.881	4.175.359
bb) overige ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat		4.366.881	4.175.359
1° deelnemingen		1.831.881	1.640.663
2° bons, obligaties en vorderingen		2.535.000	2.534.696
b) Opbrengsten van andere beleggingen		28.610.349	28.197.330
bb) opbrengsten van andere beleggingen		28.610.349	28.197.330
c) Terugnemingen van waardecorrecties op beleggingen		334.912	2.776.772
d) Meerwaarden op realisaties		7.628.194	4.721.863
3. Overige technische opbrengsten, onder aftrek van herverzekering		30.853	22.621
4. Schadelast, onder aftrek van herverzekering (-)		-16.730.850	-14.337.739
a) Betaalde nettobedragen		14.567.369	12.852.135
aa) brutobedragen		109.653.702	110.530.232
bb) deel van de herverzekeraars (-)		-95.086.333	-97.678.097
b) Wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, onder aftrek van herverzekering (stijging +, daling -)		2.163.481	1.485.604
aa) wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, zonder aftrek van herverzekering (stijging +, daling -)		24.717.486	28.697.197
bb) wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, deel van de herverzekeraars (stijging -, daling +)		-22.554.005	-27.211.593
5. Wijziging van de overige technische voorzieningen, onder aftrek van herverzekering (stijging -, daling +)		-241.102	-264.961
6. Winstdeling en restorno's, onder aftrek van herverzekering (-)		974.794	-3.020.771
7. Nettobedrijfskosten (-)		9.192.924	8.512.804
a) Acquisitiekosten		5.751.847	5.124.187
c) Administratiekosten		3.548.723	3.983.961
d) Van de herverzekeraars ontvangen commissies en winstdeelnemingen (-)		-18.493.494	-17.620.952
7bis. Beleggingslasten (-)		-38.761.598	-38.408.170
a) Beheerslasten van de beleggingen		34.862.466	32.231.023
b) Waardecorrecties op beleggingen		984.556	400.013
c) Minderwaarden op realisaties		2.914.576	5.777.134
8. Overige technische lasten, onder aftrek van herverzekering (-)		-9.163	-7.189
10. Resultaat van de technische rekening niet-levensverzekering			
Winst (+)		4.413.457	3.174.722

III. Niet-technische rekening		2014	2013
1. Resultaat van de technische rekening niet-levensverzekering			
Winst (+)		4.413.457	3.174.722
3. Opbrengsten van beleggingen		40	165
b) Opbrengsten van andere beleggingen		40	165
bb) opbrengsten van andere beleggingen		40	165
7. Overige opbrengsten		69.570	15.975
8. Overige kosten (-)		-600.139	-301.805
8bis. Lopend resultaat vóór belastingen			
Winst (+)		3.882.928	2.889.057
15. Belastingen op het resultaat (-/+)		-1.469.889	-483.446
16. Resultaat van het boekjaar			
Winst (+)		2.413.039	2.405.611
18. Te bestemmen resultaat van het boekjaar			
Winst (+)		2.413.039	2.405.611

Resultaatverwerking		2014	2013
A. Te verwerken winstsaldo		2.413.239	2.406.200
1. Te bestemmen winst van het boekjaar		2.413.039	2.405.611
2. Overgedragen winst van het vorige boekjaar		200	589
C. Toevoeging aan het eigen vermogen (-)		-2.413.000	-2.406.000
3. aan de overige reserves		2.413.000	2.406.000
D. Over te dragen resultaat			
1. Over te dragen winst (-)		-239	-200

10.3 Toelichting

Nr. 1. Staat van de immateriële activa, de onroerende goederen die tot belegging dienen en de effecten bestemd voor beleggingen

Benaming	Betrokken activaposten				
	C.II.1. Deelnemingen in verbonden ondernemingen	C.II.3. Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemings- verhouding bestaat	C.II.4. Bons, obligaties en vorderingen in ondernemingen waarmee een deelnemings- verhouding bestaat	C.III.1. Aandelen, deelnemingen en andere niet- vastrentende effecten	C.III.2. Obligaties en andere vastrentende effecten
a) Aanschaffingswaarde					
Per einde van het vorige boekjaar	2.900.000	578.647.454	33.800.000	59.233.980	826.684.575
Mutaties tijdens het boekjaar:					
- Aanschaffingen	9.999.714	0	0	43.539.987	342.707.662
- Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	0	0	-66.375.389	-333.932.896
Per einde van het boekjaar	12.899.714	578.647.454	33.800.000	36.398.578	835.459.341
c) Afschrijvingen en waardeverminderingen					
Per einde van het vorige boekjaar	-	-	-	410.861	-2.007.007
Mutaties tijdens het boekjaar:					
- Geboekt	-	-	-	134.207	2.196.185
- Teruggenomen want overtoellig	-	-	-	-304.555	0
- Afgeboekt	-	-	-	0	500.923
Per einde van het boekjaar	-	-	-	240.513	690.101
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	12.899.714	578.647.454	33.800.000	36.158.065	834.769.240

Nr. 2. Staat betreffende de deelnemingen en maatschappelijke rechten in andere ondernemingen

NAAM, volledig adres van de ZETEL en zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het B.T.W.- of NATIONAAL NUMMER	Maatschappelijke rechten gehouden door			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	rechtstreeks		door de dochter- onder- nemingen	Jaar- rekeningen vastgelegd op	Munt- eenheid	Eigen vermogen	Nettoresultaat
	Aantal	%	%			(+) of (-) (in duizenden munteenheden)	
Ethias Co SPRL Rue des Croisiers, 24 B-4000 Liège BE 0536.713.371	58	72,50	0,62	-	-	-	-
Ethias Services SA Rue des Croisiers, 24 B-4000 Liège BE 0825.876.113	1	0,10	24,97	31/12/2013	EUR	270	123
Vitrufin SA Rue des Croisiers, 24 B-4000 Liège BE 0806.904.101	499.997	24,99	-	31/12/2013	EUR	1.752.323	3.850
Vlaamse Energie Holding cvba Botermarkt, 1 B-9000 Gent BE 0448.632.324	197	13,34	0,00	31/12/2013	EUR	168.962	16.990

Nr. 3. Actuele waarde van de beleggingen

Activaposten		Bedragen
C. Beleggingen		1.616.644.415
II. Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen		627.406.929
- Verbonden ondernemingen		12.921.786
1. Deelnemingen		12.921.786
- Overige ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat		614.485.143
3. Deelnemingen		580.685.143
4. Bons, obligaties en vorderingen		33.800.000
III. Overige financiële beleggingen		989.011.184
1. Aandelen, deelnemingen en andere niet-vastrentende effecten		43.739.689
2. Obligaties en andere vastrentende effecten		925.271.495
6. Deposito bij kredietinstellingen		20.000.000
IV. Deposito's bij cederende ondernemingen		226.302

Nr. 6. Staat van de voorzieningen voor overige risico's en kosten - Andere voorzieningen

Uitsplitsing van de passiefpost E.III		Bedragen
Voorziening voor financiële risico's		5.340.170
Voorziening voor risico's en lasten		1.762.198

Nr. 7. Staat van de technische voorzieningen en schulden

Betrokken posten van de passiva		Bedragen
c) Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten.		
1. Belastingen (post G .V.1.a) van de passiva		
b) Niet-vervallen belastingschulden		37.868

Nr. 10. Inlichtingen betreffende de technische rekeningen

Niet-levensverzekering

Inhoud	Totaal	Rechtstreekse zaken		Aangenomen zaken
		Totaal	Ongevallen en ziekte (takken 1 en 2)	
1) Brutopremies	156.317.189	154.656.260	154.656.260	1.660.929
2) Verdiende brutopremies	156.317.189	154.656.260	154.656.260	1.660.929
3) Brutoschaden	134.371.188	131.723.326	131.723.326	2.647.862
4) Brutobedrijfskosten	9.300.570	9.195.595	9.195.595	104.975
5) Herverzekeringssaldo	-43.262.628	-43.262.628	-43.262.628	-
6) Commissielonen (art. 37)		334.292		

III. Niet-levensverzekering en levensverzekering, rechtstreekse zaken

Inhoud	Bedragen
Brutopremies:	
- in België	154.656.260

Nr. 12. Staat betreffende het geheel van de administratie- en beheerskosten, uitgesplitst volgens aard

Benaming	Bedragen
II. Diverse goederen en diensten	17.820.443
Totaal	17.820.443

Nr. 13. Overige opbrengsten, overige kosten

	Bedragen
A. Uitsplitsing van de overige opbrengsten (post 7. van de niet-technische rekening)	
Terugneming van waardeverminderingen op vorderingen	69.570
B. Uitsplitsing van de overige kosten (post 8. van de niet-technische rekening)	
Waardeverminderingen op vorderingen	416.374
Minderwaarden op de realisatie van activa	1.742
Dotatie op de voorziening voor risico's en lasten	182.023

Nr. 15. Belastingen op het resultaat

	Bedragen
A. Uitsplitsing van de post 15 a) 'Belastingen':	1.469.889
1. Belastingen op het resultaat van het boekjaar:	884.543
b) Andere verrekenbare bestanddelen	884.543
2. Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren:	585.346
a) Verschuldigde of gestorte belastingssupplementen	585.346

Nr. 16. Andere taksen en belastingen ten laste van derden

	2014	2013
B. De ingehouden bedragen ten laste van derden bij wijze van:		
1. Bedrijfsvoorheffing	326.035	278.086

Nr. 17. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

	Bedragen
C. Zakelijke zekerheden door de onderneming gesteld of onherroepelijk beloofd op haar eigen middelen als zekerheid van de rechten en verplichtingen:	
a) van de onderneming:	18.871.638
D. Ontvangen zekerheden (andere dan in baar geld):	
a) effecten en waarden van de herverzekeraars:	8.241.580

Nr. 18. Betrekkingen met verbonden ondernemingen en met ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat

Betrokken balansposten	Verbonden ondernemingen		Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	
	2014	2013	2014	2013
C. II. Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen	12.899.714	2.900.000	612.447.454	578.647.454
1 + 3 Deelnemingen	12.899.714	2.900.000	578.647.454	578.647.454
2 + 4 bons, obligaties en vorderingen			33.800.000	33.800.000
- Achtergestelde			33.800.000	33.800.000
E. Vorderingen	-	-	-	1.756.217
II. Schuldvorderingen uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	-	-	-	-
V. Overige vorderingen	-	-	-	1.756.217
G. Schulden	-	-	73.636.458	56.202.628
II. Schulden uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	-	-	72.722.200	56.202.628
V. Overige schulden	-	-	914.258	-

Nr. 19. Financiële betrekkingen met:

	Bedragen
A. bestuurders en zaakvoerders:	
4. Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen - aan bestuurders en zaakvoerders	195.528

Nr. 19bis. Financiële betrekkingen met:

De commissaris en de personen met wie hij verbonden is	Bedragen
1. Bezoldiging van de commissaris:	41.000
2. Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris:	1.725
- Andere controleopdrachten	1.725

Nr. 20. Waarderingsregels:

De waarderingsregels die van toepassing zijn op de jaarrekening worden hieronder vermeld.

Activa van de balans

Immateriële activa (rubriek B)

Zij worden op het actief geboekt tegen hun aanschaffingswaarde of kostprijs, met inbegrip van de bijkomende kosten.

De afschrijvingen gebeuren volgens de lineaire methode a rato van 20 %.

Beleggingen (rubriek C)

Terreinen en gebouwen (onderrubriek C.I.)

Zij worden op het actief geboekt tegen hun aanschaffingswaarde of kostprijs, met inbegrip van de bijkomende kosten.

De terreinen worden niet afgeschreven.

De onroerende goederen verworven vóór 1 januari 2011 worden afgeschreven volgens de lineaire methode tegen de volgende percentages:

- Onroerende goederen: 2 %
- Aanpassingswerken: 10 %

De onroerende goederen verworven sinds 1 januari 2011 zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- Ruwbouw
- Dak
- Buitenschrijnwerk
- Speciale technieken
- Afwerking

Deze onroerende goederen worden lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur van elk onderdeel, na aftrek van hun restwaarde, voor zover ze betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen (onderrubriek C.II.)

In geval van duurzame ontwaarding maken deze beleggingen het voorwerp uit van waardeverminderingen. Op voorstel van het Directiecomité kunnen er aanvullende of uitzonderlijke waardeverminderingen worden geboekt.

De deelneming in Vitrufin nv is een duurzame investering. Met het oog op de continuïteit van de activiteiten op lange termijn en rekening houdend met de verwachte en waargenomen operationele rentabiliteit over de laatste boekjaren van haar dochteronderneming Ethias nv, stellen wij op dit ogenblik geen duurzame minderwaarden vast die zouden moeten leiden tot een waardevermindering van de deelneming van Ethias GR in Vitrufin nv.

Overige financiële beleggingen (onderrubriek C.III.)

Aandelen, deelnemingen en andere niet-vastrentende effecten (C.III.1)

In geval van duurzame minderwaarde maken deze beleggingen het voorwerp uit van waardeverminderingen. Het bestaan van een significante latente minderwaarde ten aanzien van de aanschaffingswaarde, bepaald op basis van de gewogen gemiddelde prijs over een periode van 12 opeenvolgende maanden voorafgaand aan de afsluiting, vormt een criterium van duurzame ontwaarding. De minderwaarde wordt als significant gekwalificeerd wanneer ze hoger is dan 20 % van de aanschaffingswaarde in een normale marktcontext. Dit criterium kan aan de beoordeling van het Directiecomité worden voorgelegd wanneer de markten volatieler zijn.

Op voorstel van het Directiecomité kunnen er aanvullende of uitzonderlijke waardeverminderingen worden geboekt. Voor zover het een aanzienlijk bedrag betreft, wordt de impact van deze waardeverminderingen opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening.

In geval van overdracht van effecten wordt de boekwaarde, die gebruikt wordt om de gerealiseerde meer- of minderwaarde te berekenen, bepaald op basis van de gemiddelde gewogen prijs.

Obligaties en andere vastrentende effecten (C.III.2)

Deze beleggingen worden tegen hun aanschaffingswaarde in de balans opgenomen.

Wanneer echter hun actuair rendement, berekend bij de aankoop (rekening houdend met hun terugbetalingswaarde op vervaldag) verschilt van hun nominale opbrengst, wordt het verschil tussen de aanschaffings- en terugbetalingswaarde in resultaat genomen, pro rata temporis voor de resterende looptijd van de effecten als rentecomponenten op deze effecten en toegevoegd aan of afgetrokken van hun aanschaffingswaarde. Rekening houdend met het actuair rendement bij aankoop wordt dit verschil op geactualiseerde basis in het resultaat genomen.

Op de vastrentende effecten vermeld in post C.III.2. aan de actiefzijde worden systematisch waardeverminderingen toegepast om overeenkomstig de principes van artikel 19, 1ste alinea, rekening te houden met het risico dat de tegenpartijen van die effecten en vorderingen hun desbetreffende verplichtingen niet of niet volledig nakomen, waaronder begrepen, maar niet beperkt tot, de kans dat de terugbetaling van die effecten en vorderingen geheel of gedeeltelijk onzeker of in gevaar is. Wanneer de marktwaarde van die effecten en vorderingen duurzaam lager ligt dan de nettoboekwaarde ervan, wordt dit behoudens bewijs van het tegendeel beschouwd als een duurzaam waardeverlies waarmee rekening moet worden gehouden voor de toepassing van deze bepaling.

Bij iedere afsluiting van de rekeningen wordt er een analyse gemaakt m.b.t. de toepassing van voornoemde regels en de beslissing om een waardevermindering al dan niet te boeken. In deze analyse houden wij rekening met de volgende criteria om enerzijds de duurzame minderwaarden te identificeren en anderzijds om te evalueren of de boeking van een waardevermindering nodig is:

Criteria voor de bepaling van de duurzame minderwaarden

- De verzekeringsportefeuille / het betreffende afzonderlijke beheer;
- Het vermogen van de onderneming om die effecten tot hun maturiteit te houden;
- De duur van de vastgestelde latente minderwaarde.

Criteria die in aanmerking worden genomen om te bepalen of er een waardevermindering moet worden geboekt

- Een aanzienlijke stijging van de credit spreads voor beursgenoteerde emittenten;
- Een significante verslechtering in rating;
- Een vrijwillige of opgelegde herstructurering van de schuld;
- Het voorkomen van een credit event volgens de ISDA-regels;
- Belangrijke financiële moeilijkheden;
- In gebreke zijn met betrekking tot de betaling van de interesten of de hoofdsom.
- Het verdwijnen van een actieve markt voor dit financiële activa naar aanleiding van financiële moeilijkheden;
- Een aanzienlijke daling in de waarde van de collateral of van de onderliggende activa.

Voor de eeuwigdurende leningen moet het verschil tussen hun aanschaffingswaarde en hun lagere marktwaarde beschouwd worden als een duurzame ontwaarding zodat deze effecten gewaardeerd worden op de laagste waarde tussen hun boekwaarde en hun marktwaarde.

In geval van overdracht van effecten wordt de boekwaarde, die gebruikt wordt om de gerealiseerde meer- of minderwaarde te berekenen, bepaald op basis van de gemiddelde gewogen prijs.

In het kader van een arbitrageverrichting wordt de gerealiseerde meer- of minderwaarde op de balans behouden en in de resultaten opgenomen, gespreid over de duur van de wederbeleggingsinvestering.

Hypothecaire leningen en hypothecaire kredieten - Overige leningen (C.III.4 & C.III.5)

Op deze leningen worden waardeverminderingen toegepast volgens dezelfde regel als degene die wordt toegepast op de post C.III.2. hierboven.

Beleggingen met betrekking tot de verrichtingen verbonden aan een beleggingsfonds van de activiteitengroep "Leven" en waarvan het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming (rubriek D - tak 23)

Deze beleggingen worden tegen hun huidige waarde (marktwaarde) in de balans opgenomen.

Deposito's bij kredietinstellingen (onderrubriek C.III.6)**Vorderingen (rubriek E)****Beschikbare waarden (onderrubriek F.II)**

Deze posten worden tegen hun nominale of aanschaffingswaarde geboekt.

Er worden waardeverminderingen opgetekend om rekening te houden met de onzekerheden van hun terugwinning.

Deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen (rubriek D. bis)

Deze post bevat de verbintenis van de herverzekeraars. De opgetekende bedragen worden bekomen conform de verschillende herverzekeringsverdragen die van toepassing zijn.

Overige activabestanddelen (rubriek F)

Materiële activa (onderrubriek F.I.)

De materiële activa worden op het actief geboekt tegen hun aanschaffingswaarde of kostprijs, met inbegrip van de bijkomende kosten.

De afschrijvingen gebeuren volgens de lineaire methode tegen de volgende percentages :

- installaties, machines, elektronische uitrusting: 33 1/3 %
- rollend materieel: 25 %
- meubilair en kantoomateriaal: 10 %

Het meubilair en kantoomateriaal waarvan de aanschaffingswaarde minder dan 250,00 EUR bedraagt, wordt het eerste jaar afgeschreven.

- medisch materiaal: 20 %

Passiva van de balans

Technische voorzieningen (rubriek C)

Deze voorzieningen worden met voorzichtigheid berekend, rekening houdend met de wettelijke en reglementaire bepalingen vastgesteld door de verschillende controleorganen.

De voorziening voor egalisatie en catastrofes wordt geëvalueerd volgens de actuariële methode.

Technische voorzieningen met betrekking tot de verrichtingen verbonden aan een beleggingsfonds van de activiteitengroep "Leven" en waarvan het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming (rubriek D - tak 23)

Deze voorzieningen worden geschat op basis van de huidige waarde van de activa van rubriek D.

Voorzieningen voor risico's en lasten (rubriek E)

De voorzieningen die moeten worden aangelegd om de voorzienbare risico's en kosten te dekken, worden met voorzichtigheid, oprechtheid en te goeder trouw bepaald.

De voorzieningen met betrekking tot voorgaande boekjaren worden regelmatig herzien en in het resultaat opgenomen als ze zonder voorwerp zijn.

Deposito's ontvangen van de herverzekeraars (rubriek F) en schulden (rubriek G)

Deze posten worden tegen hun nominale waarde ingeschreven.

Andere bijzondere regels

Rekeningen in deviezen

De monetaire bestanddelen worden in euro gevaloriseerd tegen de contante koers op de afsluitingsdatum van het boekjaar.

De niet-monetaire bestanddelen worden behouden in euro tegen hun aanschaffingskoers.

Het saldo van de negatieve verschillen uit de omrekening van monetaire bestanddelen, andere dan de technische voorzieningen, wordt in de resultatenrekening opgenomen. Het saldo van de positieve verschillen wordt opgenomen in de overlopende rekeningen als over te dragen opbrengst.

Afgeleide producten

De afgeleide producten, aangewend ten speculatieve titel, volgen het voorzichtigheidsprincipe. Dit betekent dat de latente minderwaarden het voorwerp uitmaken van waardeverminderingen of worden gebruikt om voorzieningen voor financiële risico's mee aan te leggen. De latente meerwaarden worden evenwel niet in het resultaat opgenomen.

De termijnrenteverrichtingen tot microdekking of afgesloten in het kader van het ALM-beheer worden symmetrisch gewaardeerd met de toerekening van kosten of opbrengsten van de gedekte bestanddelen over de resterende looptijd van deze bestanddelen. Onder als dekking bestemde termijnrenteverrichting moet worden verstaan de termijnverrichting die tot doel of gevolg heeft het risico te compenseren of te beperken op een actief, een passief, een recht, een verplichting buitenbalansstelling of een geheel van bestanddelen met homogene kenmerken ten aanzien van hun renteschommelingsgevoeligheid.

Tot slot: de dekkingsverrichtingen of de verrichtingen afgesloten in het kader van het ALM-beheer moeten van bij het begin als zodanig worden gekwalificeerd.

Nr. 21. Wijzigingen aan de waarderingsregels

A. Uiteenzetting van de wijzigingen en de rechtvaardiging ervan

Op 9 oktober 2014 publiceerde de Federale Overheidsdienst Financiën een Koninklijk Besluit tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 17 november 1994 betreffende de jaarrekening van de verzekeringsondernemingen. De wijziging heeft onder meer betrekking op alinea 3 van artikel 31 van dit besluit inzake de bepaling van de duurzame minderwaarden en waardeverminderingen van de vastrentende effecten en vorderingen. Ter handhaving van het principe dat deze effecten en vorderingen verder geboekt worden tegen geamortiseerde kostprijs verplicht niet tot het van rechtswege boeken van een waardevermindering bij een marktwaarde die duurzaam lager is dan de boekwaarde, maar veronderstelt dat deze omstandigheid, behoudens tegenbewijs, zal wijzen op het bestaan van een duurzame ontwaarding die in aanmerking moet worden genomen en die, naargelang de omstandigheden, zal moeten worden weerspiegeld in een waardevermindering. De toepassing van deze aldus aangepaste bepaling impliceert voor de onderneming het in aanmerking nemen van een aantal criteria, waaronder de marktwaarde, om te beslissen over het duurzame karakter van een ontwaarding.

Opdat de gebruiker van de rekeningen de door de onderneming gekozen aanpak zou kunnen begrijpen, is het voortaan vereist om de toegepaste criteria te vermelden in de toelichting bij de jaarrekeningen.

Bijgevolg en om gealigneerd te zijn op deze aanpassing hebben wij de waarderingsregels op de waardeverminderingen gewijzigd voor de vastrentende effecten vermeld in de post C.III.2 alsook voor de leningen en hypothecaire kredieten en de overige leningen vermeld in de rubrieken C.III.4 en C.III.5.

B. Ramingsverschil ten gevolge van de wijzigingen

Betrokken posten en subposten	Bedragen
C.III.2. Obligaties en andere vastrentende effecten	-601.759

Nr. 22. Verklaring met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening

A. Inlichtingen te verstrekken door alle ondernemingen:

- De onderneming stelt op en publiceert, overeenkomstig het koninklijk besluit betreffende de geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen en herverzekeringsmaatschappijen, een geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag:
ja/nee (*): Neen

De onderneming stelt noch een geconsolideerde jaarrekening, noch een geconsolideerd jaarverslag op, omwille van de volgende reden:

* de onderneming oefent, alleen of gezamenlijk, geen controle uit op één of meerdere filialen naar Belgisch of buitenlands recht:

ja/nee (*): Nee

* de onderneming is zelf een dochteronderneming van een moedermaatschappij die geconsolideerde rekeningen opstelt en publiceert:

ja/nee (*): Nee

Volgens artikel 100 van het Wetboek van de Vennootschappen wordt een moedervennootschap die alleen maar dochterondernemingen heeft die, gelet op de beoordeling van het geconsolideerd vermogen, de geconsolideerde financiële positie of het geconsolideerd resultaat, individueel en tezamen, slechts van te verwaarlozen betekenis zijn, wordt vrijgesteld van de verplichting om geconsolideerde rekeningen voor te leggen.

Nr. 23. Bijkomende inlichtingen die de onderneming op basis van het besluit van 17/11/94 moet verstrekken

De onderneming, in voorkomend geval, somt de bijkomende inlichtingen op, vereist:

Art 27 bis § 3, laatste alinea	Bedragen
2. Obligaties en andere vastrentende effecten	-1.690.281

Opmerking betreffende bijlage 3

De huidige waarde van de eeuwigdurende obligaties (opgenomen onder de andere types van obligaties in de rubriek 8.03.223.2) is afkomstig van het gebruik van een "modelprijs" in plaats van een marktprijs die ofwel overeenstemt met een Bloomberg-valorisatie ofwel met een valorisatie meegedeeld door een tegenpartij.

De aldus ingevoerde kwantitatieve benadering is in overeenstemming met de aanbevelingen van het IASB in zijn verslag: "IASB Expert Advisory Panel – Measuring and disclosing the fair value of financial instruments in markets that are no longer active"

Deze waardering wordt in de rekeningen vertaald door een verbetering van de huidige waarde van deze obligaties met +0,3 miljoen euro van een effect dat 10 % vertegenwoordigt van de totale portefeuille in nominale waarde op datum van 31 december 2014.

Wanneer het niet mogelijk is om de realisatiewaarde van een deelneming op een voldoende betrouwbare wijze te meten, dan stemt de huidige waarde vermeld in bijlage 3 overeen met de netto boekhoudkundige waarde.

MENSELIJKHEID
E T H I E K
ENGAGEMENT
N A B I J H E I D